

DIRVA

Nr. 29

Kovas-March 10, 1961 Cleveland, Ohio

Thomsonas išvyko į Sibirą susitikti su Chruščiovu

JAV ambasadorius Llewellyn E. Thompson išskrido iš Maskvos į Novosibirską perduoti Chruščiovui asmeninį prezidento Kennedžio laišką, kuriuo tikimasi pradėti JAV ir Sovietijos santykių gerinimą.

Prezidento Kennedžio laiška amb. Thompsonas paėmė iš Washingtono prieš dvi savaites, kai čion buvo iškviestas pasitarimams dėl naujosios administracijos politinės linijos Sovietijos atžvilgiu. Jis grįžo Maskvon vasario 27, tikėdamasis laišką tuoj pat įteikti Chruščio-

vui, nes, dar nebaigęs kelionės, iš Londono buvo kreipėsi į sovietų užsienių reikalų ministeriją, prašydamas skubaus susitikimo su Sovietijos premjeru. Nepaisant jo pastangų, Chruščiovas kitą dieną išvyko inspekcinėn kelionėn po rytinius farmų rajonus. Tik po savaitės Maskvoje buvo gautas pranešimas, kad Chruščiovas sutinkąs kalbėtis su Thompsonu, kuriame nors Sibiro mieste.

Tiek JAV, tiek Sovietijos įstaiigos nieko neskambia apie susitikimo pasiroš-

mus, bet diplomatiniai stebėtojai tiki, kad prez. Kennedžio laiške buvo paliešti paskutiniai Kongo ir Laoso įvykiai bei kiti Rytų-Vakarų klausimai. Ambasadoriaus Thompsono pirmasis uždavinys esąs įtikinti Chruščiovą, kad prezidento Kennedžio administracija esanti nusistačiusi siekti JAV-Sovietijos santykių pagerėjimo per normalius diplomatinis kanalus. Ambasadorių Thompsoną į Sibirą išlydėjo pasiuntinybės patarėjas Boris Klausen, kuris, kaip ir ambasadorius, kalba rusiškai.

Thompsono - Chruščiovo susitikimas Sibire laikomas nukrypstančiu nuo sovietinės praktikos ta prasme, kad Chruščiovas yra kelis kartus priėmęs ambasadorius Juodosios jūros vasarvietėse, bet niekada inspekcinėn kelionių metu.

Tuo tarpu Sovietijos komunistų partijos organas Pravda tebetęsia JAV politikos kritiką, puldama Stevensono vadovaujamą JAV delegaciją Jungtinėse Tautose, kad toji priešinasi Sovietijos užmačioms išstumti generalinį sekretorių Dagą Hammarskjöldą. Steven-sonas kaltinamas, kad jis einąs prieš komunistų bloko ir Afro-Azijos valstybių interesus. Esą, "tokios rūšies politika tik gali pagilinti krizę, kurioje toji organizacija atsidadė".

LAKONAS POWERS KALINAMAS DRAUGE SU LIETUVIU

Į sovietų rankas patekusių ir kalėjimu nubausto amerikiečio lakūno, U-2 lėktuvo piloto, Francis G. Powers tėvas pareiškė, kad jo sūnus tikėjęsis paleidimo kartu su abiem RB-47 lakūnais, ir jo nuotaika smarkiai kritusi, kai jis sužinojęs, kad nebūsiąs paleistas.

Šeima iš kalinio gauna laiškus kas dvi savaites. Lakūnas nieko nekaltinąs dėl būklės, kurion jis pateko. Jis rašo, kad gaunąs siun-

Solistė NERIJĄ LINKEVIČIŪTĘ, viena iš Dirvos rengiamų jaunųjų dainininkų varžybų laimėtoja, baigia Chicagos konservatoriją ir kovo 17 d. 8 val. vak. įvyksta jos mokslo baigimo rečitalis, Chicagos konservatorijoje, 64 E. Van Buren, 7 aukšte. Šia proga malonu sveikinti jau trečią Dirvos konkursų laimėtoją, baigusią konservatorijos mokslus, Prieš ją baigė Daiva Mongirdaitė ir Juliana Luiza.

KONGO VADAI PRAŠO JUNG. TAUTAS PALAUKTI

Malagasio Respublikoje prasidėjusios Kongo politinių vadų konferencijos dalyviai kreipėsi telegramomis į Jungt. Tautų gen. sekr. Hammarskjöldą ir plenumo sesijos pirmininką Bolandą, prašydami Jungtines Tautas susilaikyti nuo bet kokios akcijos, kol paaiškės jų konferencijos rezultatai. Telegramose jie pareiškė, kad nauja JT ak-

cija "labai pavojingai pasunkintų būklę Kongo".

Konferencijos įžanginiame posėdyje Katangos provincijos prezidentas Tschombė kvietė delegatus sukurti bendrą jungtinį frontą, o po to pareikalauti Jungtines Tautas, kad jos pasitrauktų iš Kongo. Konferencijoje nedalyvauja Rytinės provincijos valdytojas, komunistų auklėtinis Gizenga, kurio laukiant, konferencijos atidarymas buvo du kartu atidėtas po 24 valandas. Jungt. Tautų misijos nuomone, be Gizengos negalės būti pasiektas susitarimas taikai įgyvendinti visame Konge.

Leopoldvilėje Kongo premjero pareigas einąs Jacques Massa priėmė JT misijos šefą Dajalį ir JT karinės komandos viršininką McKeown, jiems pareiškdamas, kad JT daliniai į Matadi uostą būsią įleisti tik po to, kai bus prarastas "jungtinis tardymas nustatyti, kas tikrai kaltas" dėl praėjusį savaitgalį vykusių kautynių. JT komanda prarado uosto kontrolę kautynių metu, ir Kongo vyriausybė teigia, kad Dajalis savo pranešime neteisingai apkaltinęs Kongo kariuomenę, kad ji pradėjusi kautynes. "Mes puikiai žinome, kad kautynes pradėjo JT daliniai (sudaniečiai)" — teigia Kongo vyriausybė.

Bet Kongo kariuomenė, nepaisant ankstesnių grasi-nimų, nedarė kliūčių JT komandos papildymams atgabenti. Penkiais amerikinais lėktuvais buvo atskraidinta 300 tunisiečių, kiti trys šimtai būsią atgabenti vė-

liau. JAV lėktuvai taip pat atskraidinsią apie 4,700 Indijos karių.

Massa taip pat pareikalavo Dajalį, kad Kongo kariuomenei būtų leista dalyvauti "visų strateginių punktų" kontrolėje. Jis nurodė, kad ne tarnyboje esantiems Kongo kareiviams būsią uždrausta nešioti ginklus.

JAV laivai, kurie buvo pasiųsti Kongo uostų kryptimi, buvo paskubomis atšaukti kitą dieną, prezidentui Kennedžiui pareiškus susirūpinimą, kad jie galį įsivelti į kautynes. Oficialiai atšaukimas motyvuotas, kad Jungtinės Tautos jų nereikalavusios.

Jungtinių Tautų plenumo sesijos atidaryme Kongo reikalu kalbėjo Ganos prez. Nkruma, reikalaujamas, kad JT karinė ir civilinė programa Konge būtų reorganizuota. Jis reikalavo ten padidinti JT įgulas.

• Prez. Kennedy kreipėsi į Kongresą, prašydamas neuždelsiti mokyklų pagalbos programos priėmimo, nepaisant kilusio triukšmo dėl to, kad ta pagalba nenumatoma parapišioms mokykloms. Triukšmą sukėlė katalikų dvasiškių po to, kai prez. Kennedy paprašė kongresą paskirti 2.3 bil. dolerių per trejus metus viešųjų mokyklų statybai padidinti ir mokytojų algoms pakelti; katalikų dvasiškių kaltinimuose buvo teigiama, kad tas projektas diskriminuojąs dalį mokesčių mokėtojų, kurie už savo mokesstinį dolerį nieko negauna.

Komunistinė Kinija atmetė JAV pasiūlymus

Komunistinė Kinija atmetė prezidento Kennedžio administracijos pirmąsias pastangas pagerinti santykius tarp abiejų valstybių.

Diplomatiniai sluosniai praneša, kad antradienį vykusiuose JAV ir komunistinės Kinijos ambasadorių pasitarimuose Pekino pasiuntinys:

- atsisakė derėtis dėl laikraštinių apsikeitimų;
- atmetė JAV prašymą paleisti amerikiečius, laikomus komunistų kalėjimuose;

- atsisakė svarstyti pasiūlymą, kad abi vyriausybės sutiktų laisvai, nenaudodamos spaudimo, spręsti nuomonių skirtumus.

Komunistinė Kinija pareiškė, kad pirminė sąlyga bet kokioms deryboms pradėti esanti: JAV turi tuoj pat baigti Taivano (Formozos) "okupaciją".

Prez. Kennedy spaudos konferencijoje pripažino, kad viltys sumažinti įtampą su komunistine Kinija susilpnėjusios. Bet jis pridūrė, kad būsią siekiama geresnių santykių: "mes nesame pasirošę kapituliuoti", šio tikslą siekiant.

Varšuvoje, kaip aiškėja, JAV ambasadorius įteikęs 32 laikraštinių sarašą, kurių keliones į Kiniją valstybės departamentas buvo aprobaavęs. Jis pasiūlė, kad panašų sarašą paruoštų ir Kinija, kad JAV įstaiigos galėtų pradėti ruošti vizas. Bet Kinijos pasiuntinys atsisakė sarašą priimti pareiškdamas, kad tokius klausimus nebūsią įmanoma sutarti, kol JAV "tebelaikys okupavusią" Taivaną, kurį komunistinė Kinija laiko savo teritorijos dalimi.

Britų tautos rems priėmimą į Jungt. Tautas

Tuo tarpu Londone vykstanti britų tautų bendruomenės lyderių konferencija didžiąja dalimi išreiškė nusistatymą remti komunistinės Kinijos įsileidimą į Jungtines Tautas. Tai paaiškėjo po uždaro posėdžio, kuriame dalyvavo 12 britų tautų bendruomenės valstybių.

Britų požiūriu, joks Rytų-Vakarų nusiginklavimo paktas nebūtų realus, jeigu

jame nedalyvautų komunistinė Kinija. Jie tiki, kad šios konferencijos iniciatyvą parems ir prez. Kennedžio administracija.

Smulkiau detalizuoja n t konferencijos dalyvių pažiūras, išryškėjo:

- penkios valstybės, kurios dabar pripažįsta Pekino režimą, yra įsitikinusios, jog reikia tuoj pat pradėti "švarinti kelią" raudonosios Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas. Tos penkios valstybės yra: Anglija, Indija, Pakistanas, Ceilonas ir Gana.

- Trys kiti kraštai, kurie dar nėra užmezgę ryšių su Pekinu, esą pasirošę remti komunistinės Kinijos priėmimą į Jungt. Tautas. Tai — Kanada, Malajai ir Nigerija.

- Iš likusių keturių kraštų tik viena Pietų Afrikos Unija linkusi kovoti prieš Pekino vyriausybės pripažinimą. Australija ir Naujoji Zelandija nerodančios entuziazmo Kinijai pripažinti, bet linkstančios. Likusioji Centrinės Afrikos Federacija (Rodezijos ir Nijasijs) dar nėra pilnai nepriklausoma, todėl dar negali užmegzti ryšių su užsienio kraštais.

Neringos tunto skautės V. Mockutė, M. Petkevičiūtė ir A. Mažytė paruošė gražių rankdarbių Kaziuko mugėi, kuri atidaroma šį sekmadienį, kovo 12 d. 11:30 val., Lietuvių salėje, Clevelande.

J. Carlos nuotrauka

Kovo 5 d. Los Angeles suruoštame šv. Kazimiero minėjime, lietuvių parapijos choras, diriguojamas muz. B. Budriūno, išpildė meninę programos dalį. Prieky prie mikrofono parengimo pranešėja Hollywoodo artistė Rūta Lee Kilmonytė. Vakaro programoj taip pat dalyvavo ir chigagietė dainininkė D. Stankaitytė.

L. Kančausko nuotrauka

Komunistų agrarinė politika ir jos atpirkimo ožiai (2)

KINIJOJE NE GAMTOS KATASTROFOS, BET KOMUNŲ SISTEMA KALTA

Daugelį metų Pekino propagandos mašinerija skelbė, kad gamta prie naujojo režimo nebekelianti jokios grėsmės, kad gamtą dabar žmogus suvaldęs. Per pirmuosius penkerius režimo metus, t. y. nuo 1949 iki 1953 metų, tai buvo nuolatinė propagandos tema, iki 1954 metais periodiškai grįžta Jangčės potvyniai pasiekė milžinišką mastą ir sukludė viso valstybės ūkio vystymą. Nuo to momento nustota kartoti propagandinis šūkis, kad "mes galime išlaikyti upes jų vagose", ir priverstinai prisipažinta, kad viso krašto ūkis tiesiogiai priklauso nuo agrarinės produkcijos, nes Kinija didžiąja dalimi tebėra žemės ūkio kraštas ir tais metais, kada ištinka nederlius, investiciniai planai turi būti siaurinami.

Statistika melavo

Bet 1957-58 metais, su vadina muoju "didžiųjų šuoliu" — milžiniška viso krašto reorganizacija, kurios tikslas buvo liaudies komunų kūrimas, vėl pradėta kalbėti, kad žmogaus valia galinti įveikti visas kliūtis. Nuo to momento oficialioji propaganda kiekviename mieste ir kiekviename kaime kalbė, kad nesa klūčių, kurių neįveiktu ryžtingumas ir paklusnumas komunistų partijai.

Bet šį kartą metodai pasikeitė iš pagrindų: kai anksčiau visa energija buvo

nukreipta į modernių pramonės įrengimų vystymą, 1958 metais grįžta į senuosius, primityvius jėgos šaltinius, visagalės partijos planams vykdyti įvedant baudžiavą: stebuklai turėjo būti padaryti žmogaus jėga, ta jėga dirbtinai padidinant — milijonus moterų ir vaikų įkinkant į vergiją.

Tai buvo paskelbta 1959 metų pavasarį — lygiai tuo pačiu metu, kada valstybinių statistikos biurų statistikai, suvažiavę konferencijon, pareiškė nepasitikėjimą žemės ūkio statistinių duomenų tikslumu. Tik 1959 metų rugpjūtį vyriausybė be jokių komentarų paskelbė, kad žemės ūkio gaminių produkcija siekianti ne 375 mil. tonų, o tik 250 mil. tonų, o medvilnės esą gauta ne 3.35 mil. tonų, bet tik 2.1 mil. tonų.

Kas atsitiko? Centrinio valstybės statistikos biuro direktorius tai išaiškino dokumente, kuris buvo nusiųstas nuo užsienių: statistikos specialistai buvę nustumti į šalį ir pakeisti lokaliniais partijos komitejais. Duomenys ėjo iš kaimų į valsčius, iš valsčių į apskritys, iš apskričių į apygardas ir taip toliau iki Pekino, kiekvienoje įstaigoje padidėdami.

1960 metų vasarą sunkumai padidėjo, ir pirmą kartą nuo 1949 metų, kada krašte įsiviešpatavo dabartinis režimas, žemės ūkio

ministerija Pekine viešai pripažino, kad "žmogaus jėgos nesugebėjo suvaldyti gamtos", ir kad "visiškas gamtos suvaldymas negali būti pasiektas per trumpą laiką". Ministeris taip pat prisipažino, kad šiandienis maitinimo lygis esąs peržemas, ir kad nesą didelių vilčių jį pakelti netolimoje ateityje. Bet, nepaisant tų prisipažinimų, valstybinė propagandos mašinerija vis dar stengėsi įtikinti, kad "didysis šuolis" žemės ūkyje tebevyksta.

Pasaulio spauda tikėjo

Praeitų metų pabaigoje, gruodžio 29, Pekino "Liaudies laikraštis" pirmame puslapyje paskelbė straipsnį, kuris vėliau nuėjo per viso pasaulio spaudą. Jame buvo sakoma, kad žemės ūkis 1960 metais patyręs visą eilę gamtos katastrofų, didžiausių per pastaruosius 100 metų. Dėlto lengvosios pramonės šakos, tiesioginiai priklausantys nuo žemės ūkio, kaip tekstilės, cukraus ir valgomosios alyvos fabrikai (valgomoji alyva kiniešiai virtuvių yra būtina, nes verdant naudojami augaliniai, ne gyvuliniai riebalai) negalėję išpildyti savo metinių planų. Nepaisant to, vis dar buvo tvirtinama, kad žemės ūkio produkcija, nenuilstamų liaudies komunų pastangų dėka, vis dar tebestovinti aukštame lygyje.

Vakarų spauda ir Vakarų radijo komentatoriai, kurie daug reikią Kinijos žemės ūkiui ir jame dirbantiems 500 milijonų žmonių. Reikia atsiminti, kad 1958 metais kolektyvinės farmos, kurios dar buvo vadinamos ir žemės ūkio produkcijos bendrovėmis, staiga buvo sujungtos į didelius vienetus po 20,000-30,000 ar daugiau žmonių, iš kurių buvo laukiama, kad jie pasieks tam tikrą ūkinę autarchiją, sukurs savo smulkia pramonę, turės savas mokyklas ir sugebės milžinišką darbo jėgą kiekį suorganizuoti bendram, vieningam tikslui. Buvo laikas, kada buvo svajojama visą apygardą su 100,000 žmonių — paversti vienu, centralizuotu vienetu — vietisa komuną. Tai buvo milžiniška idėja, bet praktikoje ji žlugė.

(Bus daugiau)

Žmogus, kuris išgelbėjo Londoną... (19)

Gestapo rankose

Ilgai šiaušėsi sekretorė, nes Michelis ją buvo įgrasinęs niekam neišduoti, kur ji galima rasti — ypač šiai porai, kuria jie visiškai nepasitikėjo. Bet sekretorė pagaliau buvo įtikinta, kad svečių reikalas esąs rimtas.

Ji pasakė jiems, kad Michelio dienos metu nebūsią galima pasiekti, bet ji žinanti, kur ji galima būtų rasti vakare. Ji nurodė vietą ir laiką — 6:15 valandą Chasseurs kavinėje, prieš šiaurinę geležinkelio stotį.

Michelis laiką ir vietą buvo taip parinkęs, kad abiems agentams, kuriuos jis turėjo susitikti, būtų patogiau. Vienas iš jų buvo Robert Rubenach — rezistencijoje žinomas Robert de Vic pavardė, kitas — tūlas Mailly. Robertas turėjo atvykti iš Beaumont, o Mailly iš Bourgeto, kur jis dirbo geležinkeliuose. Juodu turėjo 6 valandą susitikti šiaurinėje geležinkelio stotyje, ir jiems tereikėjo tik pereiti gatvę, kad pasiektų susitikimo punktą.

Abu kiti, kuriuos norėjo susitikti rytą, bet sutarė susitikti vakare, buvo Joseph Legendre, kitaip Gendron, ir Henri Dujarier.

Kai Michelis įėjo į kavinę, staiga pajuto pavojų. Kavinė buvo pilna, kaip ir visada tuo metu, bet jos scenovaizdis jam pasirodė nenormalus. Ant baro kampo, netoli gatvės durų, rymojo keistas vyras, o kitas, kuris taip pat neatrodė panašus į paprastą klientą, stovėjo ties tualetų durimis.

Trys jo agentai — Legendre, Gujardier ir Mailly — jau sėdėjo prie vieno stalo. Pamatęs Michelį, Mailly atsistojo ir padavė

Mandžūrijos dalyse trumpų, lietaus sukeltų potvynių; ir pačiuose Kinijos pietuose, Kvangtungo provincijoje, taifūnai padarė nuostolių. Bet tie metai meteorologiniu požiūriu nebuvo blogesni už 1954-sius, gal net geresni.

Taigi, didžiausius nuostolius sukėlė ne gamta, bet liaudies komunos. Tai, žinoma, faktas, kurio Pekinas niekada neprisipažino, nes komunos yra paties Mao Tse-tungo išradimas. Atvirkščiai, aiškinama, kad komunos išgelbėjusios tai, ką dar būtų galima išgelbėti.

Bet... tuo pačiu metu, kaip buvo skelbiami tie skaičiai, taip pat paskelbta, kad komunos būsiandos iš pagrindų reformuotos, nes jos dabartinėje formoje nesugebančios vystyti žemės ūkio. Nuo šiol — skelbė oficialūs balsas praicitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje — nuo šiol svarbiuosius žemės ūkio branduolius sudarysią ne komunos ir ne taip vadinamos didžiosios darbo brigados, bet mažos brigados, ir darbo jėga mažosiose brigadose liksianti pastovi.

Tie kuklūs žodžiai labai daug reikią Kinijos žemės ūkiui ir jame dirbantiems 500 milijonų žmonių. Reikia atsiminti, kad 1958 metais kolektyvinės farmos, kurios dar buvo vadinamos ir žemės ūkio produkcijos bendrovėmis, staiga buvo sujungtos į didelius vienetus po 20,000-30,000 ar daugiau žmonių, iš kurių buvo laukiama, kad jie pasieks tam tikrą ūkinę autarchiją, sukurs savo smulkia pramonę, turės savas mokyklas ir sugebės milžinišką darbo jėgą kiekį suorganizuoti bendram, vieningam tikslui. Buvo laikas, kada buvo svajojama visą apygardą su 100,000 žmonių — paversti vienu, centralizuotu vienetu — vietisa komuną. Tai buvo milžiniška idėja, bet praktikoje ji žlugė.

(Bus daugiau)

jam ryšulėlį su užrašais.

Nespėjęs atsisėsti, Michelis išgirdo, kad kažkas sušuko jo pavardę. Atsisukęs pamatė kitame kambario gale stovinčią nepažįstamą moterį. Tai jam visai nepatiko. Bet jis nežinojo, kad susitikimo vietą buvo nurodžiusi jo sekretorė, o svetimi jam tą akimirka buvo mažiausiai pagėdaujami susitikti.

Kai jis su ja nuėjo į mažą vestibulį, ji pradėjo pasakoti istoriją apie savo draugą, kuris galės būti areštuotas, ir kurį ji norėtų išgabenti per sieną.

-- Klausykite, ponai, mes čia negalime apie tokius dalykus kalbėti. Jūs turite perduoti visas smulkmenas mano sekretorei, ir aš padarysiu, ką galėsiu.

Iš mandagumo ir tikėdamasis greičiau ją nusikratyti, jis pakvietė ją stiklui vyno ir nusivedė prie kito stalo.

Vos tik jiems atsisėdus, vienas tų dviejų vyrų, kuris jau anksčiau buvo suerzinęs Michelį, ištraukė revolverį ir sušuko:

-- Visi rankas aukštyti! Vokiečių policija!

Tą pačią akimirka visa kavinė suknibždėjo ginkluotais. Michelis dar tebe laikė rankoje ryšulėlį, kurį jam buvo padavęs Mailly, ir keldamas rankas, jį numetė po suolu.

Pora civiliškai apsirengusių policininkų puolė jį ir surakino jo rankas už nugaros. Kitiems trims, kurie nebuvo toki svarbūs, rankos surakintos priekyje. Paskui visi keturi išvesti laukan, kur jau laukė keletas automobilių. Michelis buvo pasodintas pirmojo automobilio užpakalinėje sėdynėje, su sargybiniais iš abiejų pusių, o kiti trys su palydovais nuvesti į antrąjį automobilį.

Jiems nuvažiuojant, Michelis pro langą spėjo pamatyti, kaip du policininkai įveikė rėkiančios moters palydovą. Tai buvo įprastinė komedija, kurią gestapas visada vykdavo, tariai areštuodamas savo agentus. Išdavikas tuo būdu būdavo apsaugomas nuo minios keršto, nuslepiančio jo tikrąjį veidą.

Trys kiti bendradarbiai, kurie taip pat turėjo ateiti į kavinę, — Robert Rubenach, Lucien Francois ir Madeleine Boulanger — laimė, atvyko pervėlai. Pamatę ties kavinę stovinčius automobilius, jie pajuto pavojų ir pasitraukė ir priešais stovintį pašat, iš kur stebėjo dramą pro langą.

Vokiečių policijos automobiliai su keturiais areštoriais pasuko į siaurą skersgatvį. Jie sustojo ties dideliu pastatu su pilku fasadu ir grotomis užkaltais langais. Trumpi laiptai vedė į masyvines suveriamas duris.

Visi keturi buvo uždaryti viename tamsiame kambaryje. Pirmąją akimirka niekas nekalbėjo. Michelis jautė sunkią atsakomybę dėl savo draugų. Jis kaltino save dėl jų areštavimo ir didelį nerimą jam kėlė mintis, kad tuo pat metu galį būti sugauti ir kiti "Réseau" nariai. Kaip

Graži dovana Velykų proga

Plokštelės tik neseniai pagamintos

LITHUANIAN - AMERICAN
Long Play Hi-Fi Records

Sol. LIONĖ JUODYTĖ-Matthews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę —

"MANO

LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories)

Kaina \$4.98

Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols" Shepherd Boy and Sleeping Child.

Kaina 98c.

Išleistas Mill Marlboro Co. Platintojams užsakius didesnius kiekius — duodama nuolaida.

UŽSAKYMUS SIUSTI:
ALEX MATHEWS
256 Union Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
arba
gaunama visose
radijo stotyse

tai galėjo atsitikti, be paliovos klausinėjo save, vis nepajėgdamas rasti atsakymo.

Pagaliau Legendre pralaužė tylą savo įprastiniu humoru: -- Taip, taip, mielieji ponai, tai jau esame čia. Ir duočiau labai daug, kad galėčiau būti kitur.

Michelio smegenys karštai dirbo. Reikėjo išnaudoti progą, kol dar visi drauge.

Bet nespėjęs jam ką nors ištart, durys atsidarė, ir buvo iššauktos Gendron (Legendre slapvardis) ir Mailly pavardės. Jie išėjo, vidun buvo įstumtas kitas asmuo, ir durys užtrenktos. Greičiausiai naujasis buvo "viščiukas" (policijos šnipas), todėl Michelis nusprendė tylėti.

Jis su Legendre ir Dujarier jau ne kartą buvo kalbėję, ką jie turėtų sakyti, jei būtų tardomi: jie buvo eiliniai "Gazogėne" bendrovės tarnautojai ir jį pažinojo tik kaip bendrovės direktorių. Pasilikdami prie tos versijos, jie turėjo galimybę išsisukti. Kitas reikalas su Mailly. Kaip geležinkeliečiai iš Le Bourget, jam buvo sunku gerai išrasti priežastį, dėl kurios jis susitiko su Micheliu Paryžiuje.

Dėl savęs paties Michelis neturėjo jokių iliuzijų. Jis negalėjo vokiečių apgauti, nes jie jau per daug apie jį žinojo. Ir tai buvo logiška avantiūros pabaiga, ir jis dabar beturėjo tik vieną pareigą: ginti savo talkininkus.

(Bus daugiau)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

dovanos ★
taupytojams ★

SAUSIO IR VASARIO
MENESIAIS

PADEJUS \$500.00
AR DAUGIAU

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

5 1/4% mokame už
legalios
taupmonas!

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vadovas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Dainininkai ir pianistai, pats laikas įsiregistruoti!

Šių metų Dirvos rengiamose jaunųjų talentų varžybose kviečiami dalyvauti dainininkai ir pianistai. Dainininkams dalyvavimo sąlygos tos pačios, kaip ir praėjusiais dvejais metais. O pianistams, kurie į varžybas pakviesti dalyvauti pirmą kartą, varžybų sąlygos kiek plačiau nusakytos rengėjų skelbime.

Pirmiausia, pianistai suskirstyti į dvi grupes, o antra — jiems nustatyti varžybose išpildomi kūrinių. Juos nustatė tos muzikos žinovai Dirvos redakcijos sukvieštame pasitarime.

Varžybų sąlygose paskelbta, kad visi dalyviai turi įsiregistruoti iki kovo mėn. 31 dienos. Taigi laiko neperdaugiausia beliko. Ir visi, manantieji varžybose dalyvauti, turi jau apsispręsti, o su įsiregistravimu ne kiek neveluoti.

Rengėjai, kaip kiekvienas ir nujaucia, tikrai nori, kad varžybose dalyvautų galimai didesnis mūsų jaunųjų talentų skaičius. Visi žinome, kad jų turime, tik ne visada jų pačių veržlumas ar artimųjų patarimai juos išveda į platesnius kelius. Nemažai jų prapuola atidėliojant, kad šiais metais dar nedrąsiai rodytis, o tai padarysiu kitais metais. O kai tie kiti metai ateina — drąsa ne kiek nepadidėja. Ir taip vėl tolimesniam laikui nusikelia.

Dirvos rengiamos jaunųjų talentų varžybos kaip tik ir turi didžiausią tikslą — pagelbėti mūsų jauniems išeiti į viešumą, o pačius gabiausias ir materialiai premijomis paremti. Varžybų laimėtojų, net ir amerikinių mastu matuojant, skiriamos nemažos premijos. Joms praėjusiais dvejais metais buvo skirta daugiau kaip po 1000 dolerių. Nemažiau teks ir šiais metais.

Iš kai kurių pasiteiravimų laiškais pilnai suprantame, kad kai kuriems, gyvenantiems tolimose lietuvių kolonijose, didelė kliūtis į varžybas atvykti yra aukšti kelionės kaštai. Atvykti 300-400 mylių dar lengviau, bet, sakysim, iš tokios Los Angeles, ar panašaus nuotolio kitos vietos, be paramos iš šalies, tikrai sunkoka. Ir būtų labai gražu, kad vietos organizacijos savo kolonijos talentų kelionės išlaidas paremtų ir tuo pačiu juos į varžybas vykti padrasintų.

Esame kai kurių klausti ir dėl kitų reikalų. Būtent, kada reikia į Clevelandą atvykti, kiek ilgai teks išbūti, kas sprendžia laimėtojus ir t.t. Į tuos kelius klausimus, kadangi jie aktualūs visiems būsimiems varžybų dalyviams, čia trumpai ir atsakysime.

Varžybos įvyksta balandžio 29 d. Jei įsiregistruotų didesnis dalyvių skaičius, tada tą pačią dieną, iš ryto, varžybų dalyviai turės pasirodyti prieš komisiją. Ir ji įvykdyt priešvaržybinių atranką. Taigi iš to galima spręsti, kad Clevelande varžybų dalyviai jau turi būti balandžio 29 d. iš ryto. O pačių varžybų viešas koncertas įvyks tos pačios dienos vakare. Tokiuose varžybų koncertuose dalyvauja tarp 600-800 žiūrovų. Varžybų galutinį sprendimą daro specialistų komisija, o balsuodami paruoštais lapeliais koncerto dalyviai dalyvauja tik patariamuoju balsu.

Varžybų dalyviams, atvykusiems į Clevelandą, jokių išlaidų nesusidaro. Rengėjai, jei tik pranešama, dalyvius paėmė iš aerodromų ar geležinkelio stočių, juos apgyvendina lietuvių šeimose ir visą Clevelande buvimo laiką globoja.

Neabejojama, kad atsirad dar vienas kitas klausimas. Į juos atsakysim laiškais, bet norim, kad dėl tų klausimų nenudelstumėt įsiregistravimo laiko. Visus, dainavime ir piano muzikoje pažengusius, kviečiame į šių metų varžybas ir pilnai tikime, kad jos jums padės prasiskinti kelius į tolimesnį pasisėkimą.

B. G.

AR TIKRAI PABAIGĖT?

"... polemiką dėl vadinamo bendradarbiavimo su Kraštu ir baigiamą -- tokiais žodžiais uždarote "susišaudymą" tarp S. Žymanto ir V. Trumpos, pirmąjį ir paskutinį šūvį leidę šauti S. Žymantui.

Nemanau, kad tos "kultūrinio bendradarbiavimo ar bendravimo" temos svarstymas tuo iš tikrųjų jau būtų baigtas. Klausimas gyvas, nuomonių ir nesusipratimų ryšium su juo daug, pats dalykas liečia didelės svarbos reikalus, todėl kažin ar visuomeniniams lietuvių reikalais besirūpinančiam laikraščiu bus įmanoma visiškai uždaryti savo skiltis tai temai. Nutraukti ga-

lima tik konkretų "susišaudymą" tarp tų dviejų gerų vyrų, kurie kažkodėl, vietoj šaudė priešopu, šėmė šaudyti išilgai savo fronto linijos.

Kiek stebėjau tą susišaudymą, S. Žymantas, remdamasis netiesiogiu šaltiniu, kurio patikimumu net pats pradžioje buvo paabejojęs, įžūrėjo V. Trumpos asmenyje maždaug Lietuvos nepriklausomybės idėjos išdaviką, ir ėmė jį šaudyti, kaip tokį. V. Trumpa pyktelėjo, -- ir kas gi nepyktelėtų panašiu atveju -- ir atsiliepė lyg sakdamas "Sakai, kad aš kupranugaris? O man nėra reikalo prieš tave tėsintis, esu ar nesu kupranugaris!" S. Žymantas dar kartą vadina

V. Trumpą "kupranugariu" ir primena, kad V. Trumpa to "iki šiol nepaneigė"... "Susišaudymo" nutraukimas tokioje vietoje iš tikrųjų neišsprendžia iškeltos klausimo ("kupranugaris" ar ne "kupranugaris" tas Trumpa), bet nutraukti gal jau ir buvo laikas (netgi anksčiau!) kitu sumetim. Būtent tuo, kad ši polemika pasidarė tokia, kur, anot Binkio "... ir tamsoj, nepažindami viens kito, priešui ranką, draugui kardą mes paduodam"...

V.R.
New York

Red, pastaba.

Redakcija nė nemano, kad nutraukdami "susišaudymus" tarp S. Žymanto ir V. Trumpos, būsimame užbaigę pokalbius dėl vadinamo kultūrinio bendradarbiavimo su Kraštu, Ne, Reikės rašyti, aiškinti ir aiškintis. Bet geriau bus, jei tai bus daroma išvengiant asmeniškumų, kurie tam reikalui nė kiek nepatarnauja.

GERAS VARDAS...

Viename laiške, rašytame iš Lietuvos ir išsiųstame iš Lenkijos, gavau nemažą žinių apie mano šeimos ištremtus, nukankintus ir sušaudytus asmenis. Jame daug skausmo, bet ir labai gerai parinktų vardų raudoniems pavergėjams. Štai, kaip jie, pavergtieji Lietuvoje dabar vadina komunistinius propagandistus. Sakė: "Mums iki gyvo kaulo įgriso tie raudonų šunų poteriai, kuriuos mums mala ir mala"...

St. K.,
Chicago

PADARYTA PORĄ NETIKSLUMŲ

Jūsų New Yorko bendradarbi E. Čekienė, aprašydama apie LF Bičiulių diskusijas, vykusias vasario 11 d. Baltų Laisvės Namuose, padarė porą netikslumų, kiek tai liečia mano mintis, pareikštas tose diskusijose. Nors klaidos neesminės, tačiau su galimomis implikacijomis, todėl prašau vietos Jūsų laikraštį atitaisyti.

Aprašyme autorė sako, kad aš, paėmęs palyginimui Izraelio žydus, apibūdinau gyvenimą jų žemėje (reiškia Izraelyje), kaip labai primitivų, kur žmonės tik meldžiasi ir mažai dirba.

Tikrovėje yra visai priešingai. Lankytojai, lygiai kaip ir man, naujojo Izraelio valstybės daro labai dinamišką ir progresuojančią krašto įspūdį. Apstu kontrastų, bet bendras vaizdas yra kunkuliuojančios, entuziastingo gyvenimo, gal panašiai, kaip pirmaisiais nepriklausomybės metais Lietuvoje, kiek juos tenka pažinti iš pasakojimų. O palyginimui panaudojau vieną Jeruzalės miesto dalį, vadinamą Mes Shearim, kur užsidarę gyvena senojo tikėjimo (ortodoksai) žydai. Pastarieji nepripažįsta Izraelio valstybės kaip tokios ("Mesijas dar neatėjo"), daug meldžiasi, mažai dirba ir jų gyvenimas tikrai primitivus -- didžiausias kontrastas bendram būviui Izraelyje.

Lygiai netikslus tvirtinimas, kad aš siūlau vaikų krikštinti amerikietiškais vardais.

Siūliau tik atsisakyti perdėto patriotizmo reiškinio, tarp kurių suminėju vaikų krikštijimą vardais, kurių joks kriktautis neištars.

Vytas Valaitis,
New York

IŠLAIKYKITE JAUNYSTĖS LINIJĄ

Iš 20 laikraščių ir žurnalų, kuriuos prenumeruoju, mano jaunimo tarpe (dvi dukros), didžiausį pasisekimą turi Dirva. Jeigu tai būtų bendras reiškinys per visą Amerikos Lietuvą, tai jums tenka nuopelnas, kad esate atradę kelius į jaunimą. Todėl ir toliau išlaikykite jaunystės liniją lietuviškoje Dirvoje.

Bronius Galinis,
Dorchester

JAPONIJOJE vienas gyventojas erzindavo šunis kol jie įkandavo. Tada per teismą ieškodavo nuostolius. Pagaliau policija pastebėjo, jog jis tai daro sąmoningai. Teismas tokį šunį erzintojį nubaudė vienu metų kalėjimo bausme.

JAUNIMO IR TAUTOS TARNYBOJE

Dr. V.K. Čepo 50 metų amžiaus sukakties proga

A. KRAUSAS

Australija

Kovo 3 d. žinomas visuomenininkas, kultūrininkas ir skautų veikėjas dr. V. K. Čepas atšventė penkiasdešimties metų sukaktį.

Dr. Vytautas K. Čepas yra gimęs 1911 m. kovo 3 d. Griškabūdžio valsčiu, Rygiškių kaime. 1935 m. baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą, teisių fakultetą, gilinio studijas Zuricho, Prahos, Vienos, Paryžiaus ir Berno universitetuose. 1938 m. gavo teisių daktaro laipsnį apgynęs Vytauto Didžiojo Universitete disertaciją "Globojami ir globotini pilnamečiai".

mis. Jei ne bolševikinė okupacija, kuri užgniaužusi mūsų valstybinį gyvenimą sujaukė ir atnešė sunkią vergiją mūsų tautai, nemaža išblaškė tautiečių po visą platų pasaulį, būtų ir mūsų sukaktuvinininkas dr. V. Čepas išvaręs platų barą teisių mokslo srityje ir valstybės gyvenime.

Didžiausią duoklę dr. V. K. Čepas yra atidavęs lietuviškai skautijai tremtyje atkurti ir ją

Sukaktuvinininkas dr. V. Čepas tarp skautininkų V. Nenorto ir P. Molio.

R. Bričkaus nuotrauka

Nuo 1935 m. Vilniaus Universitete pradėjo lektoriauti eidamas jaunesnio, o vėliau vyresnio asistento pareigas. Nuo 1939 m. paskirtas priv. docentu, 1941 m. docentu ir fak. vicedekanu bei universiteto senato sekretoriumi. Trety 1946 m. buvo pakviestas į Pabaltijo Universitetą e.o. profesorium bei teisių ir ekonomikos fakulteto dekanu. Prieš emigraciją Amerikon ilgesnį laiką buvo amatų mokyklos direktorium Buxtehudeje - Werner.

Dr. V. K. Čepas, be universitetinių pareigų, Lietuvoje 1938 - 1940 metais dar buvo Valstybės Tarybos referentu civilinės teisės kodifikacijos reikalams ir Lietuvos Aido savaitinio priedo Teisės Kultūros redaktorius. Teisiniais klausimais rašė Teisėje ir Lietuvos Aido, 1938 metais Paryžiaus lyginamosios teisės instituto leidinyje išspausdintas jo darbas: La condition de la femme en Lithuanie.

Dr. V. K. Čepas savo profesiniu pasirengimu ėjo savo tėvo Motiejaus Čepo, Vyr. Tribunolo teisėjo bei Vyr. Tribunolo civilinio skyriaus pirmininko, pėdostiprinti. Jo vardas bus įrašytas šviesiomis raidėmis į lietuvių skautų istorijos lapus.

V.s. dr. V. Čepas pradėjo skautauti 1923 m., įstodamas į atskirą "Lapinių" skiltį, vadovaujamą s. K. Grigaičio, Kaune. Skiltis priklausė draugovėi, vadovaujamai s. V. Civiškos. Ši draugovė sueigoms gavo patalpas "Pieno Lašo" Dr-jos prieglaudoje, prie Nemuno.

1924 m. s. V. Čepas dalyvauja Pasaulinėje Džiamborėje Danijoje. Pažaislyje įvyko jai parengiamoji dviejų savaitių stovykla. Tuo laiku Aušros Gimnazijos skautams vadovavo s. V. Civiškas, o vakarinėje Komercinėje Mokykloje s. K. Grigaitis. Buvo atspausdinta skautų programų konspektai. Vėliau V. Čepas persėjo į Kėstučio draugovę, Žirgų skiltį, kurioje skautaudamas įgijo paskiltininko, skiltininko laipsnius.

1930 m. jis buvo paskirtas Kėstučio draugovės draugininku. Tuo laiku Vyriausiojo Skautininko ir Kauno Tuntininko buvo s. Kupronis.

DIRVOS 1961 METŲ JAUNŲJŲ TALENTŲ VARŽYBOS

Jaunesniesiems pianistams — ligi 17 metų amžiaus.

Vyresniesiems pianistams — ligi 28 metų amžiaus.

Dainininkams — ligi 28 metų amžiaus.

Varžybos įvyks balandžio 29 d. Clevelande. Į varžybas turi būti užsiregistruota iki 1961 m. kovo 31 d. Užsiregistruojant reikia atsiųsti atvirutės dydžio savo nuotrauką, pranešti kur mokosi ir kiek turi metų. Visų trijų grupių dalyviams skiriamos pirmosios ir antrosios premijos. Pirmoji premija \$200.00, antroji — \$100.00. Jei kurioje grupėje užsiregistruoja tik du dalyviai, skiriama tik viena premija.

Jaunesniesiems pianistams varžybose privaloma ši programa: 1. Viena dviejų balsų Bacho Invencija pasirinktinai, 2. Haydn. Mozart arba Beethoven Sonatos viena dalis ir 3. Trumpesnis Chopin, Shumann arba Schubert veikalas. Bendras skambinimo laikas neilgesnis kaip 12 minučių.

Vyresniesiems pianistams privaloma programa: 1. Bacho preliūdas ir fuga pasirinktinai iš Bach Well Tempered Clavichord 1 dalies, 2. Beethoven, Mozart arba Schubert sonatos viena dalis pasirinktinai, 3. Chopin, Brahms, Debussy arba Ravel vienas dalykas ir 4. Vienas lietuvių kompozitorių kūriny. Bendras skambinimo laikas neilgesnis, kaip 20 minučių.

Užsiregistravus didesniame pianistų skaičiui konkurso komisija turi teisę įvykdyti prieškonkursines varžybas.

Dainininkams privaloma varžybų programa: paruošiami dainavimui trys kūrinių. Vienas iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūriny. Du kūrinių turi būti dainuojami lietuvių kalba.

Visiems konkurso dalyviams, atvykusiems į varžybas, rengėjai parūpina nakvynės ir pragyvenimą lietuvių šeimose.

1930 m. įvyko Skautų Vyčių suvažiavimas Aušroje. Tais pat metais jis davė skautų vyčių įžodį. Šv. Jurgio proga jis pakeltas į paskautininkio laipsnį. 1931 m. šefo apdovanotas žymeniu Už Nuopelnus. 1932 m. už veiklumą ir aktyvų darbą pakeltas į skautininko laipsnį.

1933 m. buvo šefo apdovanotas "Lelijos Ordinu". Norėdamas tinkamiau pasiruošti skautų vadovavimui, jis 1932 m. baigė Miško Ženklo mokyklą Garzory, Latvijoje, kuriai vadovavo Latvijos skautininkai Balturvinis ir Kietnieks. Lankantis broliams latviams iš Jelgavos Kėstučio draugovė, vadovaujama ps. V. Čepo, rūpinosi svečių brolių priėmimu ir supažindinimu su Lietuva. To apsilankymo proga Skautų Aidas paskyrė vieną savo numerį apie latvių skautus, o Ugunskurs apie lietuvių skautus. Latviai, susižavėję maloniu V. Čepo priėmimu, apdovanojo jį garbės žymeniu.

V. s. V. Čepas yra išėjęs gerą stovyklavimų mokyklą. Jis dalyvauja 1927 m. pirmojoje paruošiamojoje Tautinėje Stovykloje (420 dalyvių), 1928 m. pirmojoje Tautinėje Stovykloje (700 - 800 dalyvių), kurioje vadovavo ūkio skyriui. Lankantis žinomam skautų veikėjui vilniškiui s. Žižmarui su savo draugove, V. Čepo vadovaujama draugovė buvo vilniškių svečių palydovė ir organizuotoja iškylos Palangon.

1934 - 1936 metais V. Čepas išvyksta į užsienius studijomis ir skautiškoji veikloje nedalyvauja. Bet prieš studijas dalyvauja beveik kiekvienoje reprezentacinėje draugovėje, vykstančioje į užsienius atstovauti Lietuvai. 1932 m. jis išvyksta su reprezentacine draugove į estų Tautinę Stovyklą Perni ir eina joje ūkio vadovo pareigas. 1933 m. vyksta su lietuvių reprezentacine draugove į Tarptautinę Džiamborę Vengrijoje kaip programos vedėjas lauzavedys.

Po savo studijų užsieny 1936 m. grįžta į Lietuvą ir paskiriamas Vadijos nariu bei skautų vadovų žurnalo Skautybė redaktorium.

Tremtyje jis tampa lietuviškosios skautijos pirmasis Vyriausias Skautininkas, vėliau Pirmijos Pirmininkas ketelą kadencijai. Tremtyje jis taip pat dalyvavo beveik visose Tarptautinėse Džiamborėse: 1947 m. Prancūzijoje - Moissone, 1955 m. Niagara Falls, 1959 m. Filipinuose. Dalyvavo Tarptautinėje Konferencijoje Indijoje ir buvo pristatytas Indijos Prezidentui Dr. Prasadiui kaip lietuvių skautų atstovas. Taip pat jis nepamiršo ir tautinių stovyklų, įvykusių 1948 m. Timmendorfer Strand ir 1958 m. įvykusioje Amerikoje, V.s. Dr. V. Čepas už nepaprastą darbą ir pasiaukojimą atsidūrusiai tremtijai lietuvių skautų sąjungai 1948 m. apdovanotas Geležinio Vilko aukščiausio sąjungos žymeniu.

Tiek redaguojant man Skautų Aidą - tremtinuką Vokietijoje, tiek dirbant ilgesnį laiką vadijoje bei einant vėliau LSS Australijos Rajono Vado pareigas, teko glaudžiai bendradarbiauti su sukaktuvinininku. Malonu pabrėžti, kad v.s. dr. V. Čepas yra didi skautiška asmenybė, giliis inteligencijos bei taurios dvasios žmogus. Visi jo šeimos nariai taip pat priklauso skautiškajam sąjūdžiui. Jo žmona žymi skautų veikėja ir buvo Vyriausioji Skautininkė.

Sunku man keliais žodžiais įvertinti šakotą sukaktuvinininko asmenybę. Jis reiškiasi gyvai visuomenišką, kultūrinę veikloje, priklausė Nepriklausomajai Lietuvoj korporacijai Neo Lithuania. Linkime sukaktuvinininkui ir toliau su jaunatviška nepalaužiama energija dirbti mūsų brangiai skautijai ir kovoje už mūsų Tėvynės išlaisvinimą ir prisikėlimą.

KAS DIRVOS NESKAITO DAUG NUSTOJA!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (55)

DEŠO ÁRVAY

Aš turiu tave sutikti...

Lietus nusitęsė iki valstybinių laidotuvių dienos. Budapesto laikraščiai pasirodė su juodai apremuotais pakartųjų paveikslais, ir lietus barbeno į keturis švininius karstus prie Kosuto mauzoliejaus, į garbės kuopos šalmus, drėkino tūkstančių žmonių veidus, šlapino partijos vadų oficialias minas, krito ant giminių. Septynerių metų berniukas stebėjo antrojo švininio karsto papuošalus. Jam ypač patiko liuto galva. Viena moteris uždėjo dešinę ranką berniukui ant pečių. Ant jos kairiosios alkūnės kabojo rankinukas. Asmens liudijimai jo viduje rodė, kad berniukas yra sūnus, o moteris yra našlė komunistų pakartojo komunisto Laszlo Rajko, kuris:

Tūkstantis devyni šimtai devintų metų gegužės ašuną gimė batų lopytojo šeimoje, Transylvanijoje. Iš savamokslu pasidarė badaujančiu studentu. Tapo komunistu. Areštuotas dvidešimt vienerių metų. Paleistas iš kaulėjimo, dirbo padiniui ir organizavo nelegalias jaunimo grupes. Antrą kartą areštuotas. Vėl paleistas. Susipažino su žmona Julija. Išvyko į Pragę, o vėliau į Ispaniją. Kovoje tarptautinėje brigadoje. Buvo sužeistas. Pabėgo į Prancūziją. Buvo internuotas, tačiau su savo žmona galėjo pabėgti į Vengriją. Kartu su ja vadovavo komunistiniam pasipriešinimo sąjūdžiui prieš Horthį. Kartu su ja areštuotas. Kartu su ja vokiečių išvežtas į Dachau. Kartu su ja tūkstantis devyni šimtai keturiolios tūkstantis ketvirtais išlaisvintas. Kartu su ja Dunajumi parplaukė vaitimi. Nuirklavo į Budapeštą. Tapo komunistų deputatu, vidaus reikalų ministru. Paskiausiai buvo už sienų reikalų ministru. Mostelėjus Maskvos centrinei, areštuotas. Rakosio valdininkų kankintas. Kankinimus atlaikė, bet pasidavė apgaudingiemis pažadams. Tikėdamas, kad pasauliniam komunistui atlieka istorinį patarnavimą, prisipažino. Viską prisipažino, ko parodinėje byloje buvo reikalaujama. Nuteistas, kaip kapitalistų bernas ir Horthy šnipas ir gestapo agentas ir Deuxieme Bureau agentas, ir visokeriopas šnipas ir įsitikinęs fašistas, ir amerikinių imperalistų įrankis ir kriminalinės Tito klikos įgaliotinis. Vietoj poilsio Kryme nuvestas į kalėjimo kėmą ir šaukdamas - "Draugai, jūs man ką kita žadėjote!" - pakartas. Septynerius metus išgulėjo kalkių duobėje. Iš naujo mostelėjus Maskvos centrinei, paskelbtas Vakarų sabotatorių ir pikty imperialistų auka. Partijos prestižui atstatyti vėl iškastas.

O dabar? Šventas, šventas, triskart šventas vėl priimtas į partiją! Su virve ant kaklo įžengias. Pakartųjų ir šūvių į pakaušį nužudytųjų armijoje žygiuojas! Giedas! Kaip kankinys giedas! Aleliu! kaip neklystančiai partijai giedas: Tautos, klausykite centrinės.

Lijo ir lijo partijos šūkiams. -- Erszobeta. -- Taip. -- Koks skirtumas tarp krikščionio ir komunisto?

Erszobeta paklaidžiojo žvilgsniu po žmonių minią, paskui susimąšėsi ji nukreipė į keturis švininius karstus ir truktėlojo pečiais. Endre pasilenkė prie jos ausies:

-- Krikščionys tiki nuodėmių atleidimą prieš mirtį ir amžiną gyvenimą po jos, komunistai - truputį gyvenimo prieš mirtį ir paskui reabilitavimą.

Erszobeta nusišypsojo. Ak, toji šypsen! Iš aštuonių vazų, iš keturis kart dviejų kandelabrų dešinėje ir kairėje keturių švininių karstų - ak, toji šypsen - kilo dūmai ir tapo vėjo žaismu, spaudė - ak, toji šypsen - partijos valdininkams ašaras iš akių ir pūtė dūmus virš minios link vėliavos stiebo, kurio pusėje kabojo visiškai šlapia raudona - balta - žalia.

Lietus mažėjo. Krito paskutiniai užuojautos lašai. Žmonės pajudėjo. Jie atsiminė vyra, kuris kaip vidaus reikalų ministeris įsakinėjo kankinti ir likviduoti, kaip užsienų reikalų ministeris buvo pakartas ir likviduotas, jie ėjo pro karstus, ir nesigailėjo

Rajko ir jo draugų, kartu kalėjusių, kartu pakartų, kartu užkastų, kartu atkastų, kartu reabilituotų.

Partijos valdininkai, kaip minytys gniaužiai į kumščius, kai pagalvoji apie tuos, kurie socialistinį teisingumą išrado ir neteisę praktikuoja, metinius planus išrado ir Sibiro baudžiamąsias stovyklas pripildė, darbo normas išrado ir bado atlyginimus moka, kolchozus išrado ir derlių vagia, darbininkų rojų žemėje išrado ir nusavino, nuteisino, išvarė, areštavo, sunaikino, išstrėmė, kankino ir korė.

Pyktis kaupiasi, partijos valdininkai, prieš tuos, kurie viską prievartavo - pirma moteris, paskui laisvę, ir tada tikėjimą ir žmogaus orumą ir tada žodį ir meną ir tada - tada - tada su kilniaširdiškai raudonos išlaisvinimo armijų orkestrų tam - tam - tam ir tara - ta - ta...

-- Endre.

-- Taip.

-- Ko tu vis dairaisi?

-- Norėčiau žinoti, Erszobeta,

keliais tūkstančiais suklys partijos laikraščių burtininkai.

-- Šiandien juk ne gegužės pirmoji.

-- Šį kartą jie, išimties keliu, nepriskaičiuos. Trys šimtai tūkstančių - vieną kartą neplojant rankomis - vieną kartą nešaukiant valio -- praėjo pro švininius karstus, pažūrėjo, vieną kartą nerodydami neapykantos, į garbės sargyboje stovinčių partijos valdininkų akis. Partijos valdininkų minos buvo pelenų pilkumo, tarum juos būtų apnikęs švininis maras.

Vėl lijo. Tačiau dangaus malonė buvo skirta ne Rajkui ir jo pašarvotiems draugams; nes buvo šešta spalio ir tautinio gedulo diena, ir lietus krito atminimui trylikos revoliucijos generolių, kurie 1849 spalio 6 vengrų laisvės, ir nepriklausomybės sąvones išgurguliuojo austrų kar tuose, Gatvės blizgėjo tamsioje drėgmėje. Grindinys dvelkė žeme. Alėjos medžiai aplink save klostė krintančių lapų kilimą.

-- Erszobeta.

-- Taip.

-- Orwelio "1984" bus išleista.

-- Tikrai?

-- Lenkijoje taip pat.

Erszobeta ėjo tylėdama šlapių lapų kilimu. Endrė sekė savo mintis, kurios priminė jo proklamaciją ir Erszobetos "Politinis laiškas". Jis dauginą juos ant jo paties primityvaus hektografo, kuriuo buvo multiplikavęs ir savo išverstą Orwelio romano "1984", iki Asbothas padėmė ciano kalio ir Ilona buvo areštuota. Rankraščius reikėjo sudeginti. Dešimt egzempliorių buvo pagaminta. Kur jie dabar kursuotų?

-- Erszobeta.

-- Taip.

-- Ar nežinai, kas iš mūsų turi Orwelį? Aš turiu jį išverst.

-- Turėčiau paskambinti Kuzinui, -- pasakė ji ir susimąšėsi žingsniavo lapų kilimu.

Kaip seniai ji nematė Kuzino. Ji buvo jį vieną kartą sutikusi, bet jis traukėsi iš kelio, kaip ir Ilona, kuri vengė visų pažįstamų nuo tos dienos, kurią Kuzi-

nas turėjo grįžti iš atostogų. Erszobetos žingsniai lėtėjo ir lėtėjo.

-- Ar tu pavargai, Erszobeta?

-- Ne, ne, -- ji krūptelėjo iš savo minčių, -- toks oras; būtų gera išgerti ką nors šilto.

Jie nuėjo į artimiausią kavinę.

Šiaip tylus lokalas buvo pilnas žmonių. Ji pasiteiravo telefono.

Kelneris nuvedė ją į kambarį už bufeto, bet ji tuoj grįžo.

-- Niekas neatsiliepi.

-- Gal pagaliau sėdi su Ilona, kaip mudu, -- pasakė Endre.

-- Netikiu. Jie matėsi tik kailėjime.

-- Nuo tada praėjo daug laiko.

-- Ji vis dar tebebijo, kad yra sekama. Beveik neišeina iš namų, nebent su Etele ir vaiku.

-- Kada tu paskutinį kartą kalbėjai su Ilona.

-- Kai buvo laidojama jos motina.

Kai Erszobeta antrą kartą paskambino, Kuzinas atsiliepė, bet padėjo ragelį, vos tik išgirdęs jos vardą. Erszobeta palaukė truputį, paskui vėl išsuko numerį, palaukė iki "Kovacsas klausso" ir sakė, aš turiu tave sutikti, aš turiu tave sutikti - tol, kol Kuzinas paklausė, kur, Endre rūkė, kai ji grįžo prie stalo.

-- Kalbėjau su juo.

-- Ar jis tebeturi romaną.

-- To nenorėjau per telefoną klausiti, Endre, Kuzinas ateis.

-- Čia?

-- Taip.

Endre atsistojo.

-- Bus geriau, kad tu palauksi viena.

(Bus daugiau)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

VELYKOS ARTĖJA

SIUSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTINĮ

DRAUGAMS IR GIMINEMS I VISAS USSR

DALIS

YRA LENGVA IR PATIKIMA PER

Cosmos Parcels Express Corp.

(Licensed by Intourist)

COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMĄ IR

TUKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ.

• Pristatymas garantuotas. • Siuntinys apdraustas.

• Gavėjas nieko nemoka. • Papildomų informacijų ir

nomokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite i jums

arčiausia skyrių:

NEW YORK 2. N. Y., 39 -- 2nd Avenue -- Tel. AL 4-5436

BROOKLYN 21. N. Y., 506 Wilson Ave. -- Tel. HY 1-5290

BROOKLYN 7. N. Y., 600 Sutter Avenue -- Tel. DI 5-8803

LAKEWOOD, N. J., 126 -- 4th Street -- Tel. FO 3-8569

PATERSON 1. N. J., 99 Main Street -- Tel. MU 4-4619

NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street -- Tel. LO 2-1446

PITTSBURGH 3. Pa., 1015 E. Carson St. -- Tel. HU 1-2750

WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. -- Tel. SW 8-2863

HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan -- Tel. TR 3-1666

CLEVELAND 13. Ohio, 2683 W. 14th St. -- Tel. TO 1-1068

CHICAGO 22. Ill., 2222 W. Chicago Ave. -- Tel. BR 8-6966

CHICAGO 29. Ill., 2439 W. 69th Street -- Tel. WA 5-2737

SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. -- Tel. FI 6-1571

NEWARK 3. N. J., 428 Springfield Ave. -- Tel. BI 3-1797

PHILADELPHIA 23. Pa., 530 W. Girard Ave. -- Tel. LA 2-4035

WATERBURY, Conn., 6 John St. -- Tel. Plaza 6-6766

GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave. -- N. W. -- Tel. GL 8-2006

JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St., kampas Jersey Ave.

PASSAIC, N. J., 176 Market St. -- Tel. SR 2-6387

DETROIT, Mich., 6440 Michigan Ave. -- Tel. TA 5-8050

ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. -- Tel. LO 2-5941

VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Bld.

Šis skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sek-

madieniais.

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: V'irginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Jaunieji Chicagos šokėjai šoka "Ozell".

A. Gulbinsko nuotrauka

NIEKAD NEMIEGANČIAME LAS VEGAS MIESTE

Beveik kiekvienas JAV gyvenytojas, kuris rengiasi aplankyti Ramiojo Vandenyno pakrantes, stengiasi taip suplanuoti savo kelionę, kad galėtų sustoti niekad nemiegančiame Las Vegas mieste.

Ne vienas ir iš lietuvių yra tenai buvęs.

Saulėtas Nevados dienas pakeičia margos nakties šviesos ir lošimo namai niekad neuždaro durų. Tiesa, kad kai kurie iš jų net neturi durų. Tačiau tai

nereiškia, kad Las Vegas mieste nėra nusikaltimų. Jų tenai yra panašiai, kaip ir kituose miestuose. Tik jie yra tipingi Las Vegas gyvenimui. Dažnai pasitaiko netikrų čekių. Todėl Nevados valstijai labai griežtus įstatymus. Trys netikrų čekių nusikaltimai garantuoja nuo vienerių iki penkerių metų atostogų kalėjime. Mieste pilna valkų ir tinginių. Taip pat netrūksta tokių, kurie nebenturi pinigų kelionei į namus.

Las Vegas praktiškai susideda iš dviejų miestų. Vienas yra miesto centras su visais lošimo namais. Kitas - garsusis Strip už miesto ribų. Tenai yra susibūrę patys didieji viešbučiai ir lošimo namai.

Keliautojams, kurių apie 75% atvyksta iš Vakarinių pakraščių, Las Vegas turi 47 didelių viešbučių ir 275 motelius. Gerieji Las Vegas gyventojai nepakeldami lošimo pagundos, dažnai išsikelia į kitus miestus.

Nežiūrint visų spalvingų šviesų, Las Vegas gyvenimas nėra linksmas. Tikrai vienas viešbutis turi šokių. Dažniausiai sutiksi apsiablausiais veidais lošėjus, nes visai ne naujiena išstovėti 24 valandas prie lošimo stalo. Lošimai yra labai reklamuojami, nes iš jų pragyvena miestas ir Nevados valstija.

Apskaičiuojama, jog per metus į Nevadą atvyksta po 10 milijonų turistų, kurie pralošia apie 192 milijonus dolerių. Iš tų pinigų apie 8 su viršum milijonų teko Nevados valstijai, arti 5 milijonų Clark County ir veik vienas milijonas Las Vegas miesto savivaldybei. Valstija ima po 3% mokesčių iki 600,000 pajamų ir iki 5,5% virš vieno milijono pajamų.

Nežiūrint tokių didelių pajamų, Nevada yra dvidešimt septintoje vietoje pajamomis iš lošimų. Todėl planuojama patraukti daugiau keliautojų. Miestas baigia įrengti 7 milijonų vertės suvažiavimų centrą. Įrengiami gražiausi golfo žaidimų laukai, nes tuo norima sulaukyti keliautojus, šiuo metu keliautojas Las Vegas, vidutiniškai, praleidžia tikrai tris dienas.

Restoranai, vedybų įstaigos atidarytos 24 valandas per dieną. Paprastai, per metus kiekvienom skyrybom atitenka po dvi valdybas. Nevados įstatymai nereiškia laukimo po leidimo išsiėmimo, todėl taikos teisėjas per dieną sutuokia iki 50 porų. Jis yra pasaulyje brangiausiai apmokamas teisėjas. Skaičiuojama, jog jo metinis uždarbis siekia virš šimto tūkstančių dolerių. Skaičiuojama, kad vienas teisėjas per dvejus metus sujungia apie 14,000 porų po 5 dolerių už kiekvieną, neskaitytą ekstra "smulkių", kuriuos laimingieji išmeta.

Reikia pastebėti, kad tikrai prieš 23 metus buvo tas pats teisėjas išrinktas dviem dviejų metų terminams. Nuo to laiko

tik vienam terminui teisėnkamas taikos teisėjas, nes, matoma, balsuotojai skaičiuoja, kad per dvejus metus teisėjas užsidirba visam gyvenimui.

Las Vegas turi pagarsėjusią mokyklą, kurioje parengiami lošimo meisteriai. Visas mokslas trunka dvidešimt savaitių: aštuonios savaitės lošimo mašinoms, šešios savaitės ruletė ir šešios dvidešimt vienas.

Mokyklos vedėjas pastebi, kad daug yra norinčių išmokyti lošimo amato, bet tik dalis yra tinkami. Geriausiai tinka jaunesni, tarp 21 ir 35 metų amžiaus. Virš 40 metų jau nebėra tokie pastabūs.

Mokiniai eina į mokyklą penkias dienas po dvi valandas per savaitę ir moka po 20 dolerių už mokslą. Per devynius metus mokykla išleido keletą tūkstančių specialistų.

Lošimo namų darbininkai gauna nuo 8 dolerių iki 40 per dieną. Mažiausiai apmokami tie, kurie lošia, kad tik priviliotų žmones prie tuščių stalų. Kai kada jiems tenka dirbti tikrai po valandą ar truputį daugiau.

Paprastai, lošimo namų tarnautojai stengiasi pinigus investuoti, nes gerai žino, jog iš lošimo negyvensi. Tarnautojų sąžiningumas yra labai svarbus. Kai kurie lošimo namai savo tarnautojus laikas nuo laiko tikrina taip vadinamais melo aparatais. Paprastai vienas iš viršininkų stebi tarnautojus per lubose esančias skylės. Be jų dar yra visa eilė tiesioginių prižiūrėtojų, sekančių tarnautojus ir žaidėjus.

Tačiau visur, kur yra pinigai, tenai atsiranda ir sukčių. Kadangi valstija turi geras pajamas iš lošimo, todėl tam yra nustatytos griežtos taisyklės. Valstijos prižiūrėtojai atvyksta be pranešimo ir per savaitę padeda skaičiuoti pinigų, kad tuo būdu susidarytų tikrą vaizdą apie pajamas.

Lošimo automatai įmonėje yra nustatomi taip, kad 70% visų įdėtų pinigų gali būti išmokėta, jei lošėjai turi laimę. Las Vegas miesto centre mašinos yra nustatytos 90 - 95% išmokėjimui ir Strip 85 - 90%. Tačiau nereikia pamiršti, jog tai skaičiuojama, jei kiekviena galimybė bus išnaudota. Tačiau galimybės dėsnis sako, jog tokia galimybė gali būti, bet nebūtinai pasitaiko.

Yra tikra, jog pasitaiko retkarčiais ir gana stambūs laimėjimai. Vienas 25,000 dolerių laimėjimas privertė subankrutuoti lošimo namus. Taip pat naujiena išgirsti, jog vienas ir kitas lošimo namas užbaigė savo dienas.

Šiuo metu Nevados valstijoje priskaičiuojama 1,010 registruotų lošimo namų, kurie praėjusiais metais padarė apie 174 milijonus dolerių pelno. Šiuose namuose buvo 16,067 lošimo automatai ir 1,184 stalai. Lošimo automatai mažuose klubuose duoda apie 1,100 dol. per metus, vidutiniuose lošimo namuose 6,300 dol. ir dideliuose 4,200 dol., kadangi pastaruosiuose daugiausia dominuoja dvidešimt vienas.

Bingo lošėjams Las Vegas tektų nusivilti, nes tikrai vienas bingo tėra. Ir tik todėl, kad tai per lėtas žaidimas.

P. J.

NEW YORK gyventojas buvo nubaustas 185 dienom kalėjimo ir 9,950 dolerių pinigine pabauda už tai, kad nekreipė dėmesio į 187 eismo nusikaltimus.

BENTON, Ill. miestelio biblioteka paskelbė, kad nebus imama pabauda už per ilgai užlaikytas knygas, jei jos bus gražintos. Viena knyga buvo gražinta, kuri buvo paimta 1879 metais. Pagal bibliotekos taisyklės už tą knygą būtų tekę mokėti 2,955 dolerius pabaudos.

SANTA MONICA, Cal. devyniasdešimt metų senutė atidavė savo vairavimo leidimą, kadangi šiais laikais nebeesą malonumo važinėti. Ji važinėjo nuo 1915 metų ir tikrai vieną kartą buvo nubausta už nelegalų apsisukimą gatvėje.

LOCKPORT, N.Y. policininkas, rašydamas pabaudą pastebėjo, jog automobilis pažįstamas. Pasirodo, jo žmona buvo pasistačiusi draudžiamąją vietą. Tačiau pareigingas policininkas kiek pakraipęs galvą pabaudą išrašė sau pačiam.

Clevelando skautai, prižiūrimi vadovo D. Kižio, ruošiasi Kaziuko mugei, kuri įvyks šį sekmadienį Lietuvių salėje. Nuotraukos: D. Kižys, J. Koklys, V. Stoškus, A. Petkevičius, T. Pikturka ir S. Venclauskas.

J. Garlos nuotrauka

KOMUNISTŲ KUNIGŲ PROBLEMA LENKIJOS

Lenkijos kard. Wysinski ėmėsi aštresnių priemonių didėjančiai komunistų įtakai žemesniuose dvasiškųjų sluoksniuose atremti. Pastebimai blogėjant katalikų episkopato santykiams su Lenkijos vyriausybe, kunigų, įsivėlusių į komunistinio režimo rėmimą, problema yra viena aštriausių.

Laiške 15,000 lenkų kunigų kardinolas pareiškė, kad jie turį klausyti valstybės įstatymų ir patriotiškai dirbti tautos gerovei, bet nesusirišti su jokia politine "sistema".

Lenkijoje veikia dvi katalikų organizacijos, kurios daugiau ar mažiau remia komunistinį režimą. Vienos jų, pasivadinusios Pax vardu, penkiolikos metų gyva-

vimo sukakties išskilmėsė dalyvavo 400 kunigų. Kita yra Caritas, tariamai šalpos organizacija, kuri nėra kontroliuojama Bažnyčios hierarchijos. Ji išlaiko apie 7% visų privatinų mokyklų Lenkijoje, ir jai priklauso per 1000 lenkų kunigų.

Komunistinis režimas visokeriopai remia tokius "progresyvius katalikus", kaip Pax ir Caritas narius. Praeitą savaitę politbiuro narys Zawadzki viešai gyrė Caritas narius dvasiškiaus, kaip geriausius "patriotus".

Siedlų vyskupas Swirski neseniai išsiuntinėjo laišką kunigams, kuriame kunigus, Caritas narius, pasmerkė, kaip pažeidžiančius Bažnyčios įstatymus ir nusipelnančius bausmės.

Geležinių Fondų naudos ir nenaudos (2)

Kas yra milijonas?

V. RASTENIS

Milijonas tai tik tūkstantis tūkstančių. Labai paprasta: tūkstantis tautiečių, prasigysvenusių tiek, kad galėtų be didelio vargo pakloti po tūkstantinę, juk dabar tikrai yra. Reikia tik jiems pranešti, kad organizuojamas milijoninis fondas, ir tūkstantis čekių po \$1000 bus parašyta...

Taip padėtį piešia entuziastingieji optimistai. Bet ar tikrai taip yra, tai dar reikia pabandyti. Kiekvieno atveju yra visiškai aišku, kad šitokiu būdu įsijungti galėtų tik ne daugiau kaip kas dešimta visuomeniškai sąmoningų užsienio lietuvių šeima. Nes, atrodo, kad bent dešimtis tūkstančių visuomeniškai sąmoningų lietuvių šeimų visuose pasaulio kraštuose (Lietuvos čia neličiame) tikrai dar yra. O jeigu yra daugiau, tai tūkstantis būtų dar mažesnė dalis.

Visi visuomeniškai sąmoningieji lietuviai, net ir norėdami, negalėtų prie to reikalo prisidėti, nes tikrai daugelio šeimų padėtis nėra tokia, kad jos pajėgtų šiandien, iš savo sąmatos išimti po tūkstantį dolerių.

Betgi milijonas nebūtinai yra tūkstantis tūkstančių. Tai yra taip pat ir dešimtis tūkstančių šimtinių! Gal geriau būtų kreiptis į dešimtį tūkstančių, ne į vieną tūkstantį, ir kalbinti tik dėl šimtinių, o ne dėl tūkstančių? Bet dešimtis tūkstančių kreipimys ir įtikinėjimas -- jau nebe juokai. Toks užsimojimas iš organizatorių pareikalautų, o -- jau tikrai didelių pastangų.

Ir kažin, ar mūsų tarpe yra tokių pajėgių, -- pajėgių ne tik tikėjimu bei energija, bet taip pat laiku, technikinėmis priemonėmis, darbo rankomis ir lėšomis -- kurie galėtų tokį užsimojimą įvykdyti. Čia, broliukai, ne straipsnį, ne įstatus, ir net ne \$1000 čekį parašyti!

AR MILIJONO GANA?

Kažin ar yra kas suskaitęs, kiek dabar įvairiais keliais mes sudėdam visų rūšių aukų lietuviškiems visuomeniniams reikalams? Tikriausiai daugiau, negu 50,000 per metus. Aišku tik viena: dabar sudėdamomis lėšomis lietuviškieji visuomeniniai reikalai finansuojami toli gražu nepakankamai. Dažnas sako, kad jie tefinansuojami "ubagiškai". O kiek reikalų dar iš viso nefinansuojami! Tik pasiklausykim kalbėtojų susirinkimuose, paskaitykim straipsnius, kurie aiškina, ko mums būtinai reikia!

Jeigu ryžtumėmės įvykdyti tik pačius reikalingiausius reikalus iš tų reikalingųjų, tai ne 50, o mažiausiai 150 tūkstančių dolerių per metus tam bematant praverstų. Tai norint turėti "už mus dirbantį" fondą, kuris savo palūkanomis mums tokį biudžetą parūpintų, reiktų ne vieno, o bent trijų milijonų fondo...

TURTINGESNIŲ FONDAS?

Jeigu nebūtų pajėgta į fondo sudarymą įtraukti bent maždaug visų visuomeniškai susipratusių tautiečių (o to greičiausia neleis pirma minėtos kliūtys), ir būtų apsiribota tik stambiais indėlininkais (mažiausia, tūkstanti-

ninkais), tai fondas būtų kilęs tik iš pasiturinčiosios visuomenės dalies. Jeigu, kaip siūloma, fondą sudėjęsietį lemtų ir iš jo gaunamų lėšų paskirstymą tiems ar kitiems visuomeniniams reikalams, tai savaime susidarytų padėtis, kurioje paskirų visuomeninių reikalų likimas būtų lemiamas kaip tik tų pasiturinčiųjų. Žinoma, būtų visiškai teisinga, kad tas, kas pinigą duoda, turėtų teisę ir spręsti, kam jis duoda. Bet, sakysim, nepiniginę, o kūrybingi kultūrininkai, tūkstantinių į fondą neįdėję, ne tik neturėtų balso sprendžiant, kokius kultūrinės kūrybos pastangos finansuotinos ir kurios nesmerktinos žūti (nes visų nebūtų iš ko finansuoti), bet netgi turėtų bejėgiškai stebėti, kaip tuos dalykus sprendžia piniginesni, tačiau nebūtinai tuose reikaluose nusimaną sprendėjai...

Turtingesniųjų sudėtas ir jų vėliau valdomas fondas, o per tai valdomas ir visuomeninis veikimas, galbūt, visuomenėje įgytų "plutokratijos" vardą ir, ko gera, susilauktų net pasipriešinimo, "revoliucijos"...

Nepasitenkinimo tuo "valdymu" visuomenėje galėtų kilti ir tokiu atveju, jeigu lėšų skirstyme sprendimo galia atsitiktinai atsidurtų kurios politinės ar kultūrinės srovės (pvz., realistinės ar abstraktinės meno linkmės šalininkų) įtakoje.

Šie pavojai būtų juo mažesni, juo daugiau gyvyjų reikalų fondas pajėgtų aprūpinti. Vienas milijonas savo palūkanomis galėtų aprūpinti tik dalį gyvyjų reikalų. Ir čia yra pavojus tam fondui tapti visuomenės nesantaikos o-buoliu.

"PARLAMENTO" YDOS

Dr. A. Razmos plano viena dalis kalba apie tam tikrą "fondo parlamentą". Tai yra, tūkstantininkai įgytų po balso fondo reikalų (lėšų skirstymo) tvarkyme. Kadangi lėšų paskyrimas ar nepaskyrimas turėtų lemiamos reikšmės bet kokių visuomeninių programų vykdyme, tai toks tūkstantininkų "parlamentas" faktiškai taptų vyriausiu visuomeniniu organu mūsų visuomenėje. Visi kiti "veiksniai", kaip politiniai taip kultūriniai, taptų priklausomi nuo to "parlamento" palankumo ar nepalankumo.

Bet milijoninio fondo atveju tūkstantininkų būtų tūkstantis, o didesnio -- dar daugiau. Praktikoje toks "parlamentas" niekad nesusirinktų, o jeigu susirinktų, tai vienas jo susirinkimas kaštų tuotų dvigubai ar trigubai daugiau, negu metinės pajamos iš fondo palūkanų (kiekvienas turėtų išieisti bent po 100 - 150 dolerių).

Taigi, vietoj to "parlamento" gal turėtų būti nedidelė, pigiai galinti veikti tūkstantininkų rinkta ar kitaip įgaliota fondo priežiūros taryba. Tada toji taryba būtų "vyriausias veiksnys", o tūkstantininkai būtų elektoratas, vieninteliai mūsų visuomenės arba bendruomenės nariai, turintieji balso teisę (įgytą už \$1000).

IRENA STANKŪNAITĖ, studijuojanti Julliard muzikos mokykloje New Yorke, dainavo ALTS Elizabetho skryiaus suruoštame užgavėnių vakare. Prie pianino muz. Juozas Stankūnas.

SKYLĖS FONDO AMŽINUMO VILTYSE

Vienas iš labiausiai viliojančių dalykų tuose "geležiniuose" fonduose yra jų amžinumas. Tariamam amžinumas. Tariamam, nes jis turi didelių priešų.

Klastingiausias amžinų fondų priešas yra infliacija. Jau turime pakankamai įspėjimų, kad jokia valiuta nėra apdrausta nuo infliacijos. Kalbame, kad neličiame fondas per 20 metų atiduos milijoną palūkanomis ir vistiek pasiliks nepaliestas milijonas. Bet net Jungtinės Valstybės, jeigu kas sudarė "geležinį", milijoninį fondą 1941 metais, šiandien po 20 metų, atsiėmęs apie milijoną dolerių palūkanų, iš vardo tebeturi milijoną "nepaliestą", tačiau tas jo "milijonas" bevertas vos apie pusę milijono 1941-ųjų metų dolerių... Ir per 20 metų gautos palūkanos, nors skaičium ir siekia milijoną, toli gražu neapmokėjo to, ką atitinkama dolerių suma būtų apmokėjusi, kai fondas buvo steigiamas. O pabandykim paskaičiuoti, kaip šiandien atrodo koks nors prieš 50 metų (1911 metais) įsteigtas "neličiame" milijoninis fondas. Kokią dalį anuomet planuotų reikalų šiandien begalima finansuoti jo palūkanomis arba net ir juo pačiu? "Geležis", pasirodo, ilgainiui smarkiai nudyla...

Kitas dalykas, tai pats amžinumas. Kiek gi yra tas numatomas bei pageidaujamas fondo amžinumas? Iki "pasaulio pabaigos"? Milijonas metų? Gal tik tūkstantis metų? O gal ir šimto užtekės?

Iš tikrųjų tai gal ir šimto metų tokiui reikalui perdaug.

30 milijonų padangų...

Eko nomistai skaičiuoja, jog per ateinančius penkerius metus, padangų poreikavimas pakils po 30 milijonų kasmet. Gumos įmonės tam atitinkamai rengiasi skubiai praplėsdamos tyrimų laboratorijas ir fabrikus.

Šeštoji savo didumu gumos pramonėje Gates Rubber Co. of Denver pastatė antrą fabriką Nashville, Tenn.

Mansfield Tire and Rubber pradėjo gaminti padangas Tupelo, Miss.

General Tire and Rubber Co. išnuomavo 10 milijonų dolerių vertės fabriką iš Mayfield, Ky. miesto ir įrengė mašinas už 5 milijonus dolerių. Pačios naujausios dviejų klodų, vietoj buvusių keturių, padangos gaminamos Mayfield fabrike ir siunčiamos į Detroit.

B. F. Goodrich pradėjo naujo fabriko statybą Ft. Wayne, Ind. Numatoma, jog tenai dirbs apie tūkstantis darbininkų.

Cooper Tire and Rubber Co. praplėtė savo fabriką Findlay, Ohio, kai kitus produktus pradėjo gaminti Auburn.

Firestone įmonė paskelbė, jog išleisianti 40 milijonų dolerių per sekančius dvejus metus fabrikų praplėtimui ir patobulinimui.

Goodyear atnaujino fabrikus Los Angeles, Topeka, Kan., Gadsden, Ala. ir Jackson, Mich.

Numatyta beveik 10 milijonų dol. pagerinimai Akrono fabrikuose. Įdomu pastebėti, kad Akrono unija iš karto pasipriešino fabrikų sumoderninimui. Goodyear įmonė nedviprasmiškai pareiškė, jei unija nenori pagerinimų, tai įmonė ras vietovę, kuri laukia darbo. Galutiniam rezultate, įmonė ir unija susitarė.

Mohawk Rubber Co. praėjusiais metais sumodernino

Įdomu būtų patirti: ar kas nors iš tų amžinų ir geležinių fondų siūlytojų siekė savo mintim toliau, kaip iki trečios kartos nuo savęs?

Po 20 metų nuo šios dienos mūsų visuomeniniam veikime bus jau daugiausia kiti žmonės. Pasaulį bus gerokai kitokios aplinkybės, taigi gal bus ir kitokių reikalų, kitokių uždavinių. Kitokios gal bus ir pažinimų veikimo būdų. Gal ir priemonės kitokios... Gal šiandien sunkiai sukurto fondo reikalingumas bei reikšmė po 20 metų gerokai kitaip atrodys tiems, kurie tada bus gyva lietuvių visuomenė. Taigi ar nėra didelė dalis tik iliuzijų tame fondų "amžinume"? Gali būti, kad šiandien su didžiausiu pasitikėjimu kuriamas "pastovus, amžinas" dalykas dar mūsų pačių akyse pasirodys beesas nepakankamas, arba net ir mažai kam bereikalingas. Gali būti ir priešingai. Tai yra lošimas patamsy su ateitimi...

UŽ AR PRIEŠ?

Fondų sumanytojai kiekvieną kritiką ar net abejonę apie sumanymą tobulybę atrodo linke priimti, kaip pasisakymą (ar net "kovojimą" prieš sumanymą. O pasisakymas prieš savo kelių bandomas atžymėti, kaip nusi-kaltimas prieš visuomenės labą.

Nenorėdamas būti įstumtas į tokių visuomenės kenkėjų gardą, skubėčiau pasisakyti už tą ar kitą (geriau L. Bendruomenės) "geležinio" fondo sumanymą. Bet nesinorėtų taip pat, kad pultumėm į tokio sumanymo vykdymą visiškai akiai, užsimerkę nuo žibančiųjų sumanymo spindėjimo, nei nežvilgtėję į šešėlius, kurių irgi yra, ir kurie siūlo šaltai pasvarstyti, ar tikrai iš to bus tiek naudos, kad turėtumėm stengtis šiandien bent dvidešimts kartų giliau, negu paprastai raustis piniginėje.

fabrikus Akrono ir Arkan-sas.

Seiberling Rubber Co. numato išleisti stambesnes sumas atnaujinimui fabriko Barberton, Ohio.

Nieko nesigirdi apie US Rubber planus. Pastaroji labiausiai nukentėjo Kuboje nacionalizavus fabrikus.

P. J.

HOLLYWOOD filmų direktorių Gottfried Reinhardt ir artistą Kirk Douglas sulaukė vo-kiečių policininkas netoli Bam-bergo kai šis per greitai važiavo. Direktorių pasiūlė policininkui suvaizdinti tą pačią sceną, nes jiems to reikėjo sukamai filmui. Policininkas buvo sužavėtas savo pasirodymu filme, padėjo už suteiktą garbę, pasiėmė užmokėstą ir nurodė, kur jis gali užsimeklėti pabaudą.

PIETVAKARINĖJE AFRIKOJE buvo pravedamas gyventojų surašinėjimas. Vienas iš surašinėtojų, norėdamas įsigyti pus-laukinių gyventojų pasitikėjimą, pradėjo dalinti mažas dovanas. Netrukus pastebėjo, kad tie patys gyventojai apėję ratą vėl grįžta. Tada pradėjo kiekvieną pažymėti cheminiu pieštuku. O jo pėd-sakus sunku nuvalyti. Bet ir van-duo labai branginamas, nes jo labai trūksta.

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraitis į atstovę
PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS

REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT BANKING OFFICES

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

FILATELIJOS KAMPELIS

ANT. BERNOTAS

(4)

JUNGTINĖS AMERIKOS
VALSTYBĖS

Š. m. vasario 2 d. gamtos apsaugos serijoje išleido 4 centų pašto ženklą, pavadintą "Range Conservation". Ženklas puikus techniškai atlikimu ir malonus akiai gražių spalvų suderinimu.

Vasario 2 d. Salt Lake City, Utah, įvyko draugijos "The American Society of Range Management" metinis susirinkimas, kurio proga šis pašto ženklas ir išleistas.

Ženklą kairėje pusėje matome taip mums gerai filmuose ir televizijos programose pažįstamą raitą vilkstinės vadovą, "The Trail Boss", iš vakarinės Amerikos naujakurių laikų, aukščiau minėtos draugijos emblemą, pieštą dail. Charles M. Russell (spausdinta juodai). Dešinėje pusėje -- galvijų bandą ganykloje ir plokščius kalnus toluoje, gal kur nors Utah ar Nevadoje (spausdinta šviesiai mėlyna ir rudai oranžine spalvomis). Ženklą paruošė dail. Rudolph Wendelin.

ISPANIJA

išleido 25 centavų ir 1 pezetas pašto ženklus su žinomo ispanų kompozitoriaus ir pianisto Izaoko Albeniz atvaizdu.

Isaac Albeniz (1860-1909) gimė Camprodone, Ispanijoje. Mokėsi Briuselio konservatorijoje ir pas garsų vengrų kompozitorių Franz Lisztą. Turėdamas 11 metų jau koncertavo Šiaurės ir Pietų Amerikoje.

Albenizo kūryboje atsispindi tautinė ispanų muzika ir motyvai. Parašė virš 200 įvairių kūrinių fortepiui, koncertų, suitų ir operų. Žinomiausios jo suitos pianui yra Iberia ir Catalonia, gi operos -- Pepita Jimenez ir Magiškas Opalas; trilogija King Arthur, oratorija Cristo ir kt.

KOLUMBIJA

išleido 3 pašto ženklų ir vieno bloko seriją religiniais motyvais, 10 ir 35 centavų ženkluose yra Šv. Izidorius, kolumbiečio dail. Ignacio Castillo kūriny; 20 c. ženkle yra Kristaus gimimas, XVII amž. dail. Gregorio de Arce Vasquez y Ceballos kūriny. Bloke telpa po vieną pusantros pezos ženklą kiekvieno piešinio.

Šv. Izidorius Artojas (1070 -- 1130) yra ispanų šventasis, visą amžių tarnavęs pas ūkininkus ir dirbęs žemę, pasižymėjęs šventu gyvenimu ir artimo meile. Po piežius Grigalius XV 1692 m. jį kanonizavo šventuoju. Taip pat šventoji ir Izidoriaus žmona Marija Torribia (mir. 1135).

Lietuvoje Šv. Izidorius Artojas -- žemdirbių globėjas yra visur gerai žinomas ir labai gerbiamas. Liaudies menininkai yra sukūrę daug jo statulėlių. Jo garbinimas Lietuvon atėjo kartu su jėzuitais XVI amž. Tada daugelyje Lietuvos vietovių buvo įsteigtos Šv. Izidoriaus brolijos, kurios išliko iki XIX amž. pabaigos.

Tų brolių nariai tarp kitko buvo įsipareigoję gerbti ir savo namuose iškabinus laikyti įvairių šventųjų paveikslus. Tas paprotys Lietuvoje išliko iki mūsų dienų.

PAPUA & NEW GUINEA

papildydamos 1958 m. išleista pašto ženklų seriją, dabar išleido 3 p. ž. naujomis vertėmis ir spalvomis. Ženkluose yra: 5 pen-

sai -- kakavos medžio šakelė su pupomis (Žalias), 8 pensai -- Klinki lentiūvė (tamsiai mėlynas), 2 šil. 5 p. -- raitas papuasas piemuio ir beragių galvijų banda (raudonas).

Truputis geografijos ir istorijos. Naujoji Gvinėja yra didelė sala į šiaurę nuo Australijos. Vakarinę salos dalį valdovai, gi rytinė priklauso Australijai. Šiaurietinis salos galas vadinasi Territory of New Guinea. Šiai teritorijai dar priklauso Bismarko salynas su New Britain (vok. NeuPommern), New Ireland ir šimtais kitų salų ir salelių. Iki I Pas. karo ši teritorija priklausė Vokietijai ir vadinosi Deutsch - Neu-Guinea. Per karą ją užėmė australai ir iki šiol tebevaldo Jungtinių Tautų patikėtinio teisėmis.

Territory of Papua pietrytinį salos galą ir Murua, Trobriand, L'Entrecasteaux bei kitus mažesnius salynus. Nuo 1905 m. priklauso Australijai.

Saloj randama aukso, sidabro ir kitų metalų. Džunglių klimatas. Gyventojai -- papuasai, negritai bei melaneziečiai dar tebėra puslaukiniai. Yra žmogėdrys.

UGANDOJE buvo išleistas įstatymas nušauti 3000 dramblų, kadangi jie sunaikina vietinių gyventojų ūkius.

DAINŲ ŠVENTĖS
RENGĖJAI PRANEŠA

Dainų šventei rengti komitetas kviečia visą JAV ir Kanados lietuvišką visuomenę iš anksto pasirengti, susitvarkyti su atostogomis ir liepos 2 d. gausiai dalyvauti Dainų šventėje Chicagoje. O atsimenant, kad ši dainų šventė yra visų lietuvių pasirodymo šventė, komitetas prašo visų moterų, kurios atvyks, pagal galimybę, pasipuošti tautiniais rūbais.

Dainų šventės proga bus išleistas didelis, paveiksluotas leidinys, kuriame bus paminėti ir mūsų chorų dirigantai bei choristai, švenčią 25 m. lietuviškos dainos ugdymo sukaktį.

Numatoma, kad šios dainų šventės surengimas, piniginiu požiūriu, labai daug kainuos. Išlaidos gali viršyti numatytas pajamas. Todėl šventei rengti komitetas kreipiasi į visą lietuvišką visuomenę, prašydamas savo aukomis prisidėti prie dainų šventės pasisekimo.

Aukus rinkti yra įgalios Lietuvos Bendruomenės apylinkės, o taip pat aukas galima tiesiog siųsti paštu šiuo adresu: Lithuanian Song Festival, c/o Mr. Teodoras Blinstrubas, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Illinois.

Visi aukotojai, kurie dainų šventei aukos nemažiau kaip \$5.00, bus įrašyti į dainų šventės leidinį.

OMAHA

Choro reikalai

Omahos lietuvių choras, kurs iki šiol, dėka choristų pasiaukojimo, dar vis laiko, ir vėl kreipiasi į omahiečius prašydamas padėti išlaikyti choro vadovą. Atsimenant, kad choras rengiasi Dainų šventėn Chicagoje, visi prašomi dar kartą neatsisakyti pagelbėti tiems, kurie dažnai mūsų reprezentuodami ir mums gelbsti.

Įvairios žinios

Omahos policijai po 2 mėnesių pavyko sugauti penkių jaunuolių amerikiečių grupę, kuri bendrai veikdama, sunkiai šūviu į veidą sužalojo maisto krautuvės savininką Petrą Riboką.

Sporto klubas Lithuanica vasario 26 d. turėjo metinį susirinkimą ir perrinko senąją valdybą dar vienems

Daytono liuanistinės mokyklos choras išpildęs meninę programą Vasario 16 minėjime.

ED. DRUKTEINIS, liuanistinės mokyklos mokinys, deklamavęs patriotinius eilėraščius per Vasario 16 minėjimą Daytonė.

metams. Valdybą sudaro: G. Reškevičienė, A. Reškevičius, A. Praitis, V. Arnauskas ir R. Blažauskas.

Naujoji Omahos lietuvių bendruomenės valdyba kovo 3 d. pasirodė su pirmuoju savo biuletenio numeriu.

V. Š. a.

• Iš Washingtono patiriama, jog dabartinė administracija svarstanti prašyti kongresą, kad būtų leista sovietams parodyti kai kurias "pasenusias" atominės bombas, kurios galėtų būti naudojamos atominio bandymų sekimo eksperimentuose.

BALTIMORE

Vasario 19 d. įvyko ALT S-gos Baltimorės skyriaus narių susirinkimas

Priimta P. Jasiukonio filmų rodymo apyskaita. Gau-tojo pelno paskirstymas vietos kultūriniais ir švietimo reikalams atidėtas sekančiam susirinkimui. Nustatyta tvarka ir pasidalinta darbu Jokūbo Stuko pranešimui ir jo filmams demonstruoti vasario 26 d.

Išdininkui Vincui Velžiui, dėl nesveikatos, nuo pareigų atsisakius, naujų išdininku sutiko būti Ig. Kučiauskas. Po susirinkimo perėmė kasą ir knygas.

Skyrius įstojo į Baltimorės Tautiškąjį Knygyną. Parinktas atstovų į Knygyno tarybą M. Boguta ir paskirtas metinis nario įnašas.

Nutarta skyriui įsigyti Baltimorės Lietuvių Svetainės šėrą. Jonas Galinaitis skyriui padovanojo vieną šėrą 25 dol. vertės. Keletas narių, pirmininko kvietimu, sutiko įsigyti asmeninius šėrus.

Aptarti Tautinės S-gos seimo reikalai. Visų skyriaus narių vieninga nuomonė, kad seimui skirtas laikas nepatogus. Būtų geriau jei seimas vyktų Dainų šventės savaitėje. Tuo laiku didelė dauguma kasmet atostogauja arba atostogas tam laikui būtų galima prisitaikyti. Rytų srities skyriams du kartus vykti į Chicago gegužės ir liepos mėnesiais sudaro daug nepatogumų.

• LB Baltimorės Apylinkės valdyba pereinamais metais parodė gražios iniciatyvos ir veiklos kultūrinėje srityje. Todėl metiniame susirinkime bus įdomu išklausti valdybos pranešimus ir apyskaitas.

Metinis susirinkimas kviečiamas kovo 12 d., 4 val., L. Svetainės klevų salėje. Bus valdomųjų organų rinkimai.

Lietuva dabar — Jokūbo Stuko pranešimas buvo išklaustas su didžiausiu susidomėjimu. Kam iš baltimoriečių dar ligi šiol nebuvo aiški padėtis Lietuvoje, iš p. J. Stuko gyvų žodžių ir jo paties patirčių galėjo gerai suprasti materialinį skurdą ir priespaudą.

Be to jo paties nutrauktoje filmoje matėsi skurdūs laukai, apšepę, kiaurais stogais buvusių ūkininkų triobėsiai, pajudusios Kaune Vytauto D. muziejaus ir kitų pastatų sienos.

Čia pat buvo pademonstruoti Nepriklausomos Lietuvos banguoja jėgų laukai, rugių gubos, linksmas ir žvabus jaunimas, puikios kariuomenės eilės, gražūs ūkininkų triobėsiai ir gyvuliai, Kauno miesto ir mokyklų pastatai. Tai vaizdus palyginimas žydiškos Nepriklausomos ir skurstančios pavergtos Lietuvos.

Daug daug metų L. Svetainės Didžiojoje salėje nebuvo taip perpildyta, kaip per J. Stuko pranešimą ir rodomas Filmas. M. K. a

BOSTON

Neseniai buvome pranešę, kad inž. A. Čaplikas organizuoja ekskursiją į Lietuvą.

Dabar, kaip skelbia laikraščiai, kitą tokią ekskursiją organizuoja Jonas Beleckas.

Ar tik nebus čia kojos įkėlęs tas garsus Washingtono Laurynas Kapočius?

Inž. A. Čapliko ekskursija išvykstanti birželio 24 d., o grįžianti apie liepos 15 d.

Dvi siuntinių įstaigos veikia Bostone, Broadway St. Abiems vadovauja lietuviai: Justas Vaičiaitis — visuomenininkas ir Jonas Adomonis — automobilių prekybininkas. Abiejose geras patarnavimas. Gi muitai nustatyti taip pat vienodi.

Reikia pasakyti, kad per šias įstaigas gana didelis skaičius kitataučių siunčia siuntinius. O šie gana gražiai atsiliepią apie abiejų įstaigų gerą ir sąžiningą patarnavimą.

Nors to abi įstaigos labai netoli viena kitos, bet nesijaučia tarp jų konkurencinės nuotaikos. Tai gal dėl to, kad Adomonis ir Vaičiaitis yra prieteliai, o gal ir dėl to, kad abu turi pakankamai darbo.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit pateikinti.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

"DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA"

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐Už metus — \$8.00 ☐Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Tos kainos yra tik naujiems skaitytojams)

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

"DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA" "DIRVA"

Dainininkas Liudas Stukas, akompanuojant muz. Alg. Kačanauskui, dainavęs ALTS Elizabetho skyriaus užgavėnių vakare.

Kviečiame visus į mūsų
rengiamą tradicinę

KAZIUKO MUGĖ

Šį sekmadienį, kovo 12 dieną 11:30 val. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave., Clevelande. Galėsite įsigyti įvairių rankdarbių, medauninkų, saldinių ir daug kitų dalykų. Mugės metu veiks Neringos Tunto Tėvų Komiteto suruošta valgykla. 5 val. vakare scenos vaizdelis 'Subatvakarėlis' ir kiti pasirodymai. Laukiame visų.

Clevelando Neringos Skaučių Tuntas, Pilėnų Skautų Tuntas ir Židinsys.

SPORTO DIENOS

Apygardinės pirmenybės Chicagoje

Šį savaitgalį, kovo 11 - 12 d. Chicagoje, įvyks Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos vyrų ir moterų krepšinio ir tinklinio pirmenybės, Sporto apygardos vadovybės pavedimu, pirmenybes vykdo Chicago LSK Neris, Kiekvienais metais su pasisekimu praeinančios apygardinės pirmenybės, šiais metais yra rekordinės, nes jose dalyvauja net 10 vyrų krepšinio, 9 moterų tinklinio ir, dėja tik 2 vyrų tinklinio komandos.

Varžybos vyks GAGE PARK RECREATION salėje, Western Ave. ir W. 55 - th St. kampas. Varžybų pradžia - šeštadienį 9:00 val. ryto.

VYRŲ KREPŠINYJE dalyvauja Chicago ASK Lituanica I ir II, Chicago Neris I ir II, Chicago Aras I ir II, Chicago Jūra, Detroito Kovas ir Clevelando Žaibas I ir II. Kiek prisimename, perėjais metais Clevelande įvykusiose pirmenybėse nugalėtojais išėjo Chicago ASK Lituanica, baigmėje tik po pratęsimo

įveikę Clevelando Žaibą. Šiais metais žaibiškiams, vykstantiems nevisai pilnoje sudėtyje, vargu ar bepavyks baigmę pamaityti. Atrodo, tai išsispręs tarp tradicinių didžiųjų varžovų - Neris ir ASK Lituanica, nors paskutiniu laiku labai pažengę Aro ir Jūros komandos gali iškrėsti pokštą.

Vyrų krepšinyje 4 pirmas vietas laimėję komandos kvalifikuosis dalyvauti XI - se Žaidynėse, š. m. balandžio 15 - 16 d. Toronte. Mūsų pranašavimas: 1) Neris, 2) ASK Lituanica, 3) Jūra, 4) Aras.

MOTERŲ TINKLINYJE dalyvių sąrašuose matome: Chicago Arą I ir II, Chicago Nerį I ir II, Chicago ASK Lituanicą, Chicago LFK Lituanicą (Liths), Detroito Kovą ir Clevelando Žaibą I ir II. Pernai metų nugalėtojos Clevelando Žaibas pirmas turės gerokai pasispausti apginti savo titulą prieš Chicago Nerį. I Toronte žaidynes kvalifikuosis 4 komandos. Idomu kiek apsiriksime šiam spėjiojimui: 1) Žaibas I, 2) Neris I, 3) Žaibas II, 4) Aras I. Žinoma, ir čia "provincijos" atstovams atvykimo keblumai gali savo padaryti.

VYRŲ TINKLINYJE, pernykšiams laimėtojams Clevelando Žaibui, gali prisieiti nusileisti Chicago Neris atstovams. Žaibo komanda jaučia trūkumą Zorskos ir Leknicko, kurie šiuo laiku yra išvykę iš Clevelando.

Moterų krepšinyje tik Žaibas užregistravo komandą. Gaila, kad

tokioje Chicagoje per 10 metų nesusiorganizavo nei viena moterų krepšinio komanda. Ar ne laikas sukurti?

Clevelando Žaibas siunčia arti 50 sportininkų į Chicago.

Žaibas — Clevelando moterų tinklinio meistris

Clevelando LSK Žaibo moterų tinklinio I-ji komanda jau trečiame iš eilės iškovoję Clevelando miesto meistrių titulą, laimėdamos I vietą Clevelando moterų tinklinio lygos pirmenybėse, kurios tęsiasi nuo lapkričio mėn. iki vasario pabaigos. Žaibietės laimėjo 17 rungtynių ir vienas pralaimėjo. Didžiausias mūsiškių varžovės buvo latvių Sporto Klubas, kurios užbaigė varžybas su 16 laimėjimų ir 2 pralaimėjimais.

Žaibo I-je komandoje žaidė: R. Staniškytė (kapitonė), A. Liutkutė, A. Barzdukaitė, St. Gedgaudienė - Juodvalkytė, J. Koklienė - Laikūnaitė, E. Kayackaitė, I. Besperaitytė, R. Besperaitytė ir N. Gelažytė. Komandą prityrusia ranka į pergale išvedė treneris R. Babickas.

Lygoje dalyvavo ir II-ji Žaibo komanda. Gaila, kad dėl kaikiurių žaidėjų nestropaus lankymosi į rungtynes ir treniruotes, mūsiškių II-ji komanda liko nustumta į 6 vietą, su balansu 5 - 13 savo nenaudai.

Gražus Žaibo tinklininkų pasirodymas Toronte

Vasario 18 d. Clevelando Žaibo moterų tinklinio komanda dalyvavo Toronte metiniame turnyre (Toronto Annual Invitational Tournament), į kurį buvo sukviesta 6 pajėgiausios komandos iš Kanados ir JAV-bių šiaurinės dalies. Nedaug kas galėjo tikėtis geriau 6-tos vietos šiame turnyre, kuriame dalyvavo Kanados meistrės Toronto Volleyball Club, Midwest meistrės - Chicago Rebels, Toronto Kelev, Hamiltono Sparta, Chicago V.C., na, ir mūsiškės. Teisę dalyvauti šiame atrinktyjų 6 komandų turnyre mūsiškėms praskynė laimėjimas Ohio pirmenybių ir stiprus pasirodymas gruodžio mėn. įvykusiame turnyre Baltimorėje, kur dalyvaujant stipriausioms rytinio pakraščio JAV - bių komandoms, žaibietės iškovoję 2 vietą.

Mūsiškės šiame turnyre patiekė nelauktą staigmeną, laimėdamos 3 vietą ir gaudamos gražią pereinamąją taure. Turnyras buvo vykdomas taškų ir K.O. kombinuota sistema. Pradžioje visos 6 komandos peržaidė kiekviena su kiekviena. Po to 4 daugiausia taškų surinkę komandos kvalifikavosi tolimesniems peržaidimams. Mūsiškėms tik geresnis setų santykis nulėmė 4 vietą, nes jos turėjo lygiai taškų su Hamiltono Sparta. Toliau peržaidime dėl 3-čios vietos mūsiškės nelauktai įveikė Chicago V.C.

Tenka pažymėti, kad Žaibotinklininkės yra vienos iš labai nedaugelio lietuvių sportininkų sugebantių prasimušti į platesnius vandenius. Tai yra vaisius ilgo ir krupštaus darbo ir užsispyrimo, už ką jos nusipelnė mūsų visuomenės dėmesio ir paramos.

Žaibas — Ohio stalo teniso pirmenybių rengėjas

Š. m. kovo 18 - 19 d. Clevelande įvyks Ohio stalo teniso 1961 m. pirmenybės, kurias ruošti leidimą gavo Clevelando Žaibas. Džiugu, kad LSK Žaibui yra patikėta surengti tokio didelio mas-

Clevelando skautės: L. Obelenytė, N. Petkevičiūtė, N. Garlaitė ir Z. Balašaitytė, prižiūrimos rež. Z. Peckaus, repetuoja Subatvakarėlį, kuris bus suvaidintas Kaziuko mugėj šį sekmadienį Lietuvių Salėje, Clevelande.

J. Carlos nuotrauka

CLEVELANDE ir apylinkėse

Gvildžio iš Toronto.

Kviečiame stalo teniso mėgėjus atsilankyti į varžybas ir pasigėrėti aukštos klasės žaidimu, tuo labiau, kad šių varžybų pelno dalis eina LSK Žaibo naudai.

Reikalinga moteris tarnautoja

Valyklai. Amžius virš 20 m. Pastovus darbas, valandinis atlyginimas. Šaukti tarp 8-9 val. ryto.

Adelle Cleaners

1814 Coventry Rd.
FA 1-9760

• SLA 14 kuopa balandžio 7 d. šaukia savo susirinkimą Dr. Jono Šliūpo 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

• Pianistas Michael Patrick Burke, solistės Julianos Luizaitės vyras, kovo 16 d., 8:30 val. The Cleveland Institute of Music Willard Clapp Hall duoda senioro rečitalį.

Padėkite sportininkus nugabenti į Chicago

I kovo 25-26 dieną Chicagoje įvyksiančias prieauglio klasių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybes, populiariai vadinamas apygardos jaunimo sporto švente, LSK žaibui reikia nugabenti net 6 krepšinio ir 2 tinklinio komandas, o be to dar būrį stalo tenisistų — viso arti 60 sportininkų.

Norintiesiems sportininkus vežti bus apmokėtos kelionės išlaidos, taigi turėtumėte progos nemokamai nuvykti į Chicago ir kartu pagelbėti mūsų jaunimui. Suinteresuotieji kreipkitės į A. Bielsky, telefonu MU 1-3717, Elvyra Vodopaliene — LI 1-4623 arba J. Kijauską — PO 1-8368.

Ilgai laukta staigmena!

Po trijų metų Electrolux šeima susilaukė vėl naujos staigmenos. Tai naujasis "G" automatiškas luksusinis modelis, su visom šių dienų technikos tobulybėmis. Šis valytuvo modelis jau parduodamas nuo kovo 1 dienos. Jeigu dar ir nematytumėt įsigyti, tai bent pamatyti tikrai verta.

Firmos atstovas H. Stasas visuomet pasiruošęs jus su šia technikos tobulyste supažindinti. Skambinkite IV 6-2111. (28, 30)

Grupė Clevelando skautų ir skaučių su Zigmu Peckum repetuoja "Subatvakarėlį", kuris bus suvaidintas šį sekmadienį, kovo 12 d. 5 v. vak. Lietuvių salėje, Kaziuko mugėje. Nuotraukoje Z. Peckų apsupę jaunieji aktoriai: L. Meisbakas, A. Rukšėnas, K. Gaižutis, N. Petkevičiūtė, R. Kaminskas, L. Obelenytė, G. Lazdinis, J. Balašaitytė, R. Jokubaitytė.

J. Carlos nuotrauka

Kas Dirvos neskaito — daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. Prano Grigonio priežiūra.

Jei jūsų mašina reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• **Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovė centro valdybos** paraginimu parašyti 52 laiš-
kai JAV Senato užsienių
reikalų komisijos nariams,
prašant dėti visas pastan-
gas, kad senatoriaus Tho-
mas H. Kuchel pateikta rez-
oliucija (S. Con. Res. 12),
liečiančia Lietuvą, Estiją ir
Latviją, būtų priimta ir pa-
tvirtinta. Laiškus pasirašė
ir išsiuntė sąjungos centro
valdybos ir Chicago sky-
riaus ramovėnai kovo 6 d.

EMILIJA ČEKIENĖ, LNF pir-
mininkė ir Dirvos redakcinės
kolegijos narė, kalba ALTS Eli-
zabetho skyriaus suruoštamapo-
būvyje.

• **Dainų šventėje** pakvies-
tieji dirigentai diriguoti
yra prašyti su savo chorais
įdainuoti į juostas tas dai-
nas, kurias jie diriguos Dai-
nų šventėje. Tos juostos bus
siunčiamos kitiems cho-
rams, kad iš anksto chorų
dirigentai susipažintų su
norima dainų interpretaci-
ja, tempu ir kitais dalykais.

• **A. Landsbergio drama**
Five Posts in The Market
Place, statoma New Yorko
Gate teatre nuo kovo 5 iki
19 dienos kasdien. Teatras
yra 162 2nd Ave. ir 10 gat-
vė, New Yorke.

• **Kazys Matulis**, iš Chica-
gos, mokėdamas už Dirvą
atsiuntė \$5.00 auką.

Pirmoji Prezidento Antano
Smetonos monografijos
prenumerata

Juozas Jurevičius, kuris,
kaip ir tūkstančiai kitų lie-
tuvų, yra didelis ir nuošir-
dus Prezidento Antano
Smetonos asmens, kaip žy-
maus mūsų krašto politiko,
valstybininko, mokslininko,
publicisto gerbėjas, daug
straipsnių apie jį parašęs ir
nemažą kiekį medžiagos su-
rinkęs, yra pirmasis Prezi-
dento Antano Smetonos mo-
nografijos prenumeratorius.
Tą prenumeratą jam pado-
vanojo jo draugai vardinių
progą atsiųsdami 12 dolerių.

Prezidento Antano Sme-
tonos monografiją ruošia
žurnalistas Aleksandras
Merkelis. Monografiją leis
Tautinės Sąjungos centro
valdyba.

• **Bostono metinis BALF**
skyriaus susirinkimas įvyks
kovo 11 d., 7 val. vak., tau-
tininkų namuose. Visi suin-
terisuoti senelių, našlaičių,
ir ligonių šelpimu prašomi
būtinai dalyvauti. Bus ren-
kama nauja valdyba, revizi-
jos komisija bei priimta me-
tinė apyskaita.

• **Muz. Mykolas Cibas**, Ope-
retės choro vedėjas, arti-
mausiu laiku iš Great Neck,
L. I., persikelia į Elizabethą,
New Jersey, kur jis gavo
paskyrimą vienos parapijos
vargonininku.

Nors akordeonas didesnis už
muzikantę, Rasa Šolūnaitė, 5
metų amžiaus, gražiai jį valdo
ir jau yra viešai koncertavusi.
Z. Degučio nuotrauka

Šlynakiemio, Seinų apskr. (Lenkijoje) lietuvių jaunimo būrelis,
vietos gyventojams pralinksmininti rengias vaidinimus.

Ponios

ONOS JOKUBAITIENĖS

sesers dukrai staigiai mirus, poniai ir šeimai gilią
užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Clevelando Neringos
Skaučių Tuntas

Jaunas deklamuotojas prieš jauną auditoriją... per Vasario 16 minėjimą K. Donelaičio šešt. mokykloje
Chicagoje.

A. Gulbinko nuotrauka

KVIEČIAME Į SKAUTŲ PARENGIMĄ CHICAGOJE

DR. S. BIEŽIS

SKAUTAMS REMTI D-JOS
PIRMINKAS

Išėj. Ir skautijos vadovybės pra-
šimu, prieš penkerius metus į-
sikūrė Skautams Remti Draugi-
ja.

Per šį laikotarpį Skautams
Remti Draugija, dėka mūsų vi-
suomenės palankumo, o ypač
skaitlingam būriui pavienių ge-
ros širdies asmenų, aukojusių
didesnes sumas, jau daug kas
naudo padarė. Erdvi ir patogi
virtuvė įrengta su visais mo-
derniais įrengimais, mūro san-
dėlis sukrauti palapinėms ir
kitiems daiktams, kad kas metą
nereikėtų vežioti. Du gilūs šu-
liniai išgręžti, iš kurių motoro
pagalba bėga krikščalinis van-
duo. Elektrikos šviesa ir tele-
fonas įvesta, moderniais sani-
tariniais patogumais aprūpinta
ir t. Žodžiu, keliems šimtams
stovyklauti jau paruošta, kas pa-
tenkina Michigan valstybės pa-
čius pagrindinius reikalavi-
mus. Ir tai tik laikinai, nes val-
stybė stato dar kitokius ir di-
desnius reikalavimus, kuriuos
trumpoje ateityje reikės įvykdy-
ti, kad užtikrintus leidimus sto-
vyklauti, be kurių nė vienas skau-
tas neturi teisės įžengti. Kitais
žodžiais sakant, dar reikia su-
kelti papildomų ir nemažų lėšų
pilnai ir pastoviai įrengti Rako
stovyklavietę.

Didžiausias pajamų šaltinis -
tai pelnas iš skautoramų ir pa-
skiros aukos. Tuo pačiu tikslu
ir šiais metais rengiama skau-
torama, pačių skautų ir skaučių
išpildoma programa, kurioje
pavaizduotas skautiškas gyven-
mas ir veikla. Ši metinė skauto-

rama įvyks kovo 26 d., 3 val.
po pietų, Lindblom High School
Auditorijoje, 6130 S. Wolcott
Ave., Chicagoje.

Ši skautoramos programa bus
naujoviška ir labai įdomi. Joje
mūsų visuomenei bus pristatyta
išskylančių skautų - šių įvairūs
talentai. Tai reiškia, atsilankiu-
siejį į šią skautoramą pirmą
kartą turės progą išgirsti ir
pamatyti, koks yra mūsų skau-
tiškas jaunimas. O jis patrauk-
lus ir talentingas, vertas mūsų
visų paramos.

Visi maloniai kviečiami atsi-
lankyti į šią skautoramą, kuri
įvyks kovo 26 d., 3 val. po
pietų, Lindblom High School Au-
ditorijoje, 6130 Wolcott Ave.
Tat iki malonaus pasimatymo
toje skautoramoje.

Iš V. D. šaulių kuopos
veiklos

Kovo 12 d. (sekmadienį)
2 val. 30 min. p. p., Jaunimo
Centre — 5620 So. Clare-
mont Ave., didžioje salėje,
rengiama šaulių S-gos įkū-
rėjo Vlado Putvio 32 metų
mirties minėjimas.

Programoje: trumpas
montažėlis, pritaikytas dien-
nos minėjimui; įteikimas
garbės ženklų apdovano-
tiems šauliams; spalvuota
filma iš šaulių veiklos ir pa-
šventinimo paminklo nuken-
tėjusiems ir žuvusiems dėl
Lietuvos laisvės. Į minėji-
mą įėjimas laisvas.

Balandžio 15 d. (šeštadie-
nį) 7 val. 30 min., Lietuvių
Auditorijos salėje statoma
žemaičio 4 veiksmų dramą
žmogūdzio duktė.

ARTĖJA VELYKŲ ŠVENTĖS...

Tai gražiausio metų laiko įdomiausios šventės. Ir
jose malonu savo artimuosius aplankyti, pavasariu ir
Velykoms pasidžiaugti. O taip pat ir jų prisiminimui bei
draugiškumui sustiprinti prasmingą dovaną įteikti.

Geriausia dovana — gera lietuviška knyga. Gražiai
išleista ir skoningai į kietus viršelius įrišta. Tokia yra
rašytojo R. Spalio ALMA MATER. Išleista Vilties, 434
psl., su persiuntimo išlaidomis kaštuojanti \$5.00.

ALMA MATER dovanodami padarysit didelį džiaugs-
mą. O ypač, jei ją pasiųsit savo artimiesiems ir Vokietiją
ar kitus kraštus, kur lietuviškų knygų mažai ir jas nusi-
pirkti dėl mažų uždarbių sunku.

Tai gi, Velykos čia pat, o ALMA MATER yra geriau-
sia šventinė dovana.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio
naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

E. CHICAGO

Tautinės Sąjungos skyrius
namą jau pardavė

Tautinės Sąjungos East
Chicago skyriaus narių tal-
kos būdu pastatytas parda-
vimui namas jau parduotas
už 18,000 dol.

Kiek už jį bus gauta gry-
no pelno, tuo tarpu neskel-
biama.

Per įvykstantį visuotinį
narių susirinkimą, kuris nu-
matytas tuoj pat po Velykų,
namo gautas pelnas numa-
tomas paskirstyti: Antano
Smetonos monografijos lei-
dimo išlaidoms padengti
\$750.00, Vilties Draugijai
\$500.00, o likusį pelną sky-
riaus valdyba numatiusi
laikyti skyriaus kasoje ki-
tiems reikalsams.

Meno paroda

East Chicago Lietuvos
Bendruomenės apylinkės
valdyba buvo suruošusi dail.
Juozo Pautieniaus meno pa-
rodą, kuri įvyko vasario
25-26 d. Šv. Pranciškaus lie-
tuvų parapijos salėje, Har-
bor, Indiana.

Meno parodos oficialus
atidarymas įvyko vasario
25 d. (šeštadienį) 1 val. va-
kare. Apylinkės pirminin-
kas Kazimieras Valeika me-
no parodą atidaryti pakvie-
tė kun. Dr. Petrą Celiešių,
kuris savo tartame žodyje
peržvelgė dail. Juozo Pau-
tieniaus meno kūrybą. Chi-
cago apygardos pirminin-
kas Jonas Jasaitis tarta-
me žodyje išreiškė džiaugs-
mą ir pasigerėjimą šiuo
gražiu kultūriniu įvykiu.
Trumpą žodį tarė ir pats
dail. Juozas Pautienius, ku-
ris parodos lankytojus pla-
čiau supažindino su jo meno
kūryba.

Parodoje buvo išstatyta
40 jo kūrybos paveikslų,
kuriuos vietos visuomenė
turėjo progos pamatyti, o
norintieji ir nusipirkti.

Pažymėtina, kad East
Chicago lietuvių kolonijoje
pirmą sykį buvo suruošta
meno paroda, kurią vietos
visuomenė labai domėjosi ir
ją gausiai lankė.

Rinkliava Lietuvos
Nepriklausomybės Fondui

Tautinės Sąjungos East
Chicago skyriaus valdyba
šiuo metu vykdo Lietuvos
Nepriklausomybės Fondui
rinkliavą. Minėtam fondui
aukos renkamos skyriaus
narių bei prijauciančių tar-
pe. Aukotojai gausiai ir ne-
mažomis sumomis aukoja,
neatsižvelgiant, kad šiuo
metu šioje apylinkėje jau-
čiasi nemažas darbų atoslū-
gis.

Norintieji savo aukas ati-
duoti Lietuvos Nepriklaus-
omybės Fondui prašomi
skambinti skyriaus kasini-
kui telefonu TE 8-3083, ku-
ris aukas priims iš namų.

Pakenė

"Du broliukai kunigai..." dai-
nuoja jaunieji chigagiečiai Julius
Oreška ir Svajūnas Juknevičius
Marquette Parko parengime,
Z. Degučio nuotrauka